T.C.
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
İŞLETME YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
İŞLETME YÖNETİMİ BİLİM DALI

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ KULLANIMININ BİLGİ YÖNETİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNDE BİLİŞİM SİSTEMLERİ OKURYAZARLIĞININ ARACI ROLÜ: BİR ARAŞTIRMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FERDİ ŞAHİNDURAN

İSTANBUL – 2025

T.C.
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
İŞLETME YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
İŞLETME YÖNETİMİ BİLİM DALI

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ KULLANIMININ BİLGİ YÖNETİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNDE BİLİŞİM SİSTEMLERİ OKURYAZARLIĞININ ARACI ROLÜ: BİR ARAŞTIRMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ferdi ŞAHİNDURAN

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Bülent DEMİR

İSTANBUL – 2025

KABUL VE ONAY

Ferdi ŞAHİNDURAN tarafından hazırlanan “Bilişim Teknolojileri Kullanımının Bilgi Yönetimi Üzerindeki Etkisinde Bilişim Sistemleri Okuryazarlığının Aracı Rolü: Bir Araştırma” adlı tez çalışmasının savunma tarihi 30.01.2025 tarihinde yapılmış olup aşağıda verilen jüri tarafından oy birliği ile İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı İşletme Yönetimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	İmza
Danışman	
Doç. Dr. Bülent DEMİR	.....
Üye	
Doç. Dr. Murat SAĞBAŞ	.....
Üye	
Dr. Öğr. Üyesi Serkan AKGÜN	.....

İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun …….. tarih ve …….. sayılı kararıyla onaylanmıştır.

.....

Doç. Dr. Bülent DEMİR

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygu olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Ferdi ŞAHİNDURAN

30.01.2025

ÖN SÖZ

Bu tezin yazılması aşamasında, çalışmamı sahiplenerek titizlikle takip eden danışmanım Doç. Dr. Bülent DEMİR'in değerli katkı ve emekleri için içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım. Doç. Dr. Bülent DEMİR bütün süreç boyunca her anlamda yanımda olmuş, desteğini ve katkılarını esirgememiştir. Savunma sınavı sırasında jüri üyeleri çalışmamın son haline gelmesine değerli katkılar yapmışlardır. Bu vesileyle tüm hocalarıma ve tezimin son okumasında yardımlarını esirgemeyen yakınlarıma teşekkürlerimi borç bilirim. Son olarak bu günlere ulaşmamda emeklerini hiçbir zaman ödeyemeyeceğim anneme ve aileme şükranlarımı sunarım.

Ferdi ŞAHİNDURAN

30.01.2025

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR i
TABLO LİSTESİ ii
ÖZET iii
ABSTRACT iv
GİRİŞ 1
BÖLÜM 1: BİLGİ YÖNETİMİ 2
1.1. Bilgi Kavramı 3
1.2. Bilgi Yönetiminin Amacı 4
1.3. Bilginin Elde Edilme Yolları 5
1.4. Bilginin Kaynağı ve İlerlemesi 6
1.5. Bilgi Çalışanları 6
1.6. Bilgi Toplumunda Etik ve İş Etiği 7
1.7. Bilgi Yönetiminin Avantajları 8
1.8. İşletmelerde Bilgi Yönetiminin Yeri ve Önemi 9
1.9. Bilgi Yönetimi Süreçleri 10
1.10. Bilginin Tasnif Edilmesi ve Saklanması 11
1.11. Bilginin Transfer Edilmesi ve Paylaşılması 12
1.12. Bilginin Kullanılması ve Değerlendirilmesi 13
BÖLÜM 2: BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ 14
2.1. Bilişim 14
2.2. Bilişim Sistemlerinin Tanımı 15
2.3. Bilişim Sistemlerinin İşlevleri 16
2.4. Bilişim Teknolojileri Araçları 17
2.5. Bilişim Sistemlerinin İşletme Performansına Etkileri 18
2.6. Bilişim Teknolojilerinin İşletmeler İçin Sağladığı Yenilik ve Faydalar 19
2.7. İşletmelerde Bilişim Teknolojileri Yeterliği 20
BÖLÜM 3: ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ 22
3.1. Araştırmanın Amacı 22
3.2. Araştırmanın Önemi 22
3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi 22
3.4. Araştırmanın Sınırlılıkları 23
3.5. Konuyla İlgili Yapılmış Çalışmalar 23
3.6. Araştırmada Kullanılan Ölçekler 24
3.7. Demografik Bulgular 24
3.8. Ölçeklere Verilen Cevapların Normallik Analizi Sonuçları 26

3.9. Ortalama Fark Testleri Sonuçları 26
3.10. Ölçekler Arası Pearson Korelasyon Sonuçları 32
3.11. Aracı Etki Sonuçları 33
SONUÇ VE ÖNERİLER 36
KAYNAKÇA 38
ÖZGEÇMİŞ 47

KISALTMALAR

BSO : Bilişim Sistemleri Okuryazarlığı

BTK : Bilişim Teknolojileri Kullanımı

BTKÖ : Bilişim Teknolojileri Kullanım Ölçeği

BY : Bilgi Yönetimi

CBS : Coğrafi Bilgi Sistemleri

CRM : Müşteri İlişkileri Yönetimi

EBYS : Elektronik Belge Yönetim Sistemleri

IoT : Nesnelerin İnterneti

KOBİ : Küçük Ve Orta Ölçekli İşletmeler

MSME : Mikro, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin

V.B : Ve Benzeri

YBS : Yönetim Bilişim Sistemleri

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Katılımcıların Cinsiyet Dağılımları……..24

Tablo 2: Araştırmaya Katılan Katılımcıların Eğitim Düzeyi Dağılımları…….24

Tablo 3: Araştırmaya Katılan Katılımcıların Yaş Dağılımları…….25

Tablo 4: Araştırmaya Katılan Katılımcıların Çalışma Süresi Dağılımları……25

Tablo 5: Normallik Analizi Sonuçları……..26

Tablo 6: Ölçek Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre T-Testi Sonuçları……..26

Tablo 7: Yaş Gruplarına göre Ölçek Puanlarının ANOVA Sonuçları……..27

Tablo 8: Yaş Gruplarına Göre Tukey HSD Post-hoc Testi Sonuçları……...28

Tablo 9: Eğitim Düzeyine Göre Ölçek Puanlarının ANOVA Sonuçları……...30

Tablo 10: Çalışma Süresine Göre Ölçek Puanlarının ANOVA Sonuçları……31

Tablo 11: Çalışma Süresine Göre Tukey HSD Post-hoc Testi Sonuçları…….32

Tablo 12: Değişkenler Arası Korelasyon Analizi Sonuçları **p < .01…….33

Tablo 13: PROCESS Macro Model 4 Aracılık Analizi Sonuçları……34

Tablo 14: Bootstrap Sonuçları (5000 Örneklem)…….34

ÖZET

İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Bilişim Teknolojileri Kullanımının Bilgi Yönetimi Üzerindeki Etkisinde Bilişim Sistemleri Okuryazarlığının Aracı Rolü: Bir Araştırma

Ferdi ŞAHİNDURAN

Yüksek Lisans Tezi

İşletme Yönetimi Anabilim Dalı / İşletme Yönetimi Bilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Bülent DEMİR

2025 – 58

Bilişim teknolojilerinin hızla geliştiği günümüzde, işletmelerin bilgi yönetimi süreçleri de önemli bir dönüşüm geçirmektedir. Bu çalışma, bilişim teknolojileri kullanımının bilgi yönetimi üzerindeki etkisini ve bu süreçte bilişim sistemleri okuryazarlığının aracı rolünü incelemektedir. Araştırma kapsamında, farklı sektörlerde çalışan 289 beyaz yakalı çalışandan anket yöntemiyle veri toplanmıştır. Araştırma sonuçları, bilişim teknolojileri kullanımının bilgi yönetimi üzerinde pozitif bir etkiye sahip olduğunu ve bilişim sistemleri okuryazarlığının bu ilişkide kısmi aracılık rolü üstlendiğini göstermektedir. Bu bulgular, işletmelerin bilgi yönetimi süreçlerini geliştirmek için bilişim teknolojileri kullanımını artırmaları ve çalışanların bilişim sistemleri okuryazarlığını geliştirmeleri gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Teknolojileri, Bilgi Yönetimi, Bilişim Sistemleri Okuryazarlığı, İşletme Performansı

ABSTRACT

Istanbul Kent University Postgraduate Education Institute

The Mediating Role of Information Systems Literacy in the Effect of Information Technologies Use on Information Management: A Research

Ferdi ŞAHİNDURAN

Master Thesis

Department of Business Management / Department of Business Management

Advisor: Assoc. Doctor. Bülent DEMİR

2025 – 58

In today's world where information technologies are developing rapidly, knowledge management processes of organizations are also undergoing a significant transformation. This study examines the impact of information technology use on knowledge management and the mediating role of information systems literacy in this process. Within the scope of the study, data were collected from 289 white-collar employees working in different sectors through a survey method. The results of the study show that the use of information technologies has a positive effect on knowledge management and information systems literacy plays a partial mediating role in this relationship. These findings suggest that organizations should increase the use of information technologies and improve employees' information systems literacy in order to improve their knowledge management processes.

Keywords: Information Technologies, Knowledge Management, Information Systems Literacy, Business Performan

GİRİŞ

Bilgi yönetimi, organizasyonların bilgiyi toplama, işleme, saklama, paylaşma ve kullanma süreçlerini kapsayan bir disiplindir. Bu süreçler, organizasyonların stratejik hedeflerine ulaşmalarını, rekabet avantajı elde etmelerini ve yenilikçi çözümler geliştirmelerini sağlar. Bilgi yönetimi, yalnızca teknik bir süreç değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel boyutları olan bir olgudur. Bilginin doğru şekilde yönetilmesi, karar verme süreçlerini destekler, verimliliği artırır ve organizasyonların sürdürülebilir büyümesine katkı sağlar. Bilişim teknolojileri, bilgi yönetimi süreçlerini dönüştüren en önemli faktörlerden biridir. Bilişim teknolojileri, donanım, yazılım ve iletişim sistemlerinden oluşan araçlar aracılığıyla, bilgi akışını hızlandırır ve bilgi paylaşımını kolaylaştırır. Bu teknolojiler, büyük veri analitiği, yapay zeka ve bulut bilişim gibi yeni nesil uygulamalarla birlikte, organizasyonların bilgi yönetimini daha etkin bir şekilde yürütür. Bilişim teknolojilerinin gelişmesi, iş yapma biçimlerini ve bilgi yönetim süreçlerini köklü bir şekilde değiştirmiştir. Bilişim sistemleri okuryazarlığı, bireylerin bu teknolojileri etkin bir şekilde kullanma ve yönetme becerisini ifade eder. Bu beceri, bireylerin bilişim sistemlerinden maksimum seviyede yararlanmalarını ve bilgi yönetimi süreçlerini desteklemelerini sağlar. Bilişim sistemleri okuryazarlığı, yalnızca teknik bilgi değil, aynı zamanda bu bilgiyi uygulama yeteneğini de içerir. Bu yetenek, organizasyonların bilişim teknolojilerinden daha fazla fayda sağlamalarını ve bilgi yönetim süreçlerini optimize etmelerini sağlar. Bu araştırma, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimi üzerindeki etkisini incelemek ve bilişim sistemleri okuryazarlığının bu süreçteki aracılık rolünü belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimine nasıl katkı sağladığı, bilişim sistemleri okuryazarlığının bu süreçleri nasıl etkilediği ve bu ilişkinin organizasyonel performans üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Araştırma, literatüre yeni bir bakış açısı sunarken, organizasyonların bilgi yönetimi ve bilişim teknolojileri kullanım stratejilerini geliştirmelerine de katkı sağlamıştır.

BÖLÜM 1: BİLGİ YÖNETİMİ

Bilişim teknolojileri yeterliliği, işletmelerin bilgi teknolojilerini etkin bir şekilde kullanabilme yeteneğini ifade eder. Bu yeterlilik, işletmelerin rekabet avantajı elde etmeleri, verimliliklerini artırmaları ve yenilikçi çözümler geliştirmeleri açısından kritik bir öneme sahiptir. Bilişim teknolojileri yeterliliği hem teknik bilgi hem de bu bilgiyi uygulama becerilerini kapsar (Yurcu 2023).

İşletmelerde bilişim teknolojileri yeterliliği, çalışanların bilgi teknolojilerini kullanma becerileri ile doğrudan ilişkilidir. Acar ve Korkmaz, eğitim teknolojileri alanında yapılan hizmet içi eğitimlerin, öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojileri özyeterliliklerini olumlu yönde etkilediğini belirtmektedir (Acar ve Korkmaz, 2022). Bu durum, işletmelerde de benzer şekilde, çalışanların bilişim teknolojileri konusunda yeterlilik kazanmalarının, organizasyonel performansı artırabileceğini göstermektedir.

Bilişim teknolojileri yeterliliği, işletmelerin dijital dönüşüm süreçlerinde de önemli bir rol oynamaktadır. Kaplanseren ve Aksatan, Türkiye'de turizm işletmeciliği lisans programlarında teknoloji derslerinin önemini vurgulayarak, bu derslerin işletmelerin bilişim teknolojileri yeterliliğini artırmada kritik bir rol oynadığını ifade etmektedir (Kaplanseren ve Aksatan, 2019). Bu tür eğitimler, çalışanların bilişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanmalarını sağlayarak, işletmelerin dijitalleşme süreçlerini hızlandırır.

Ayrıca, bilişim teknolojileri yeterliliği, işletmelerin yenilikçilik kapasitelerini artırarak, rekabet avantajı elde etmelerine yardımcı olur. Akkoyun, bilişim teknolojileri kullanımının işletmelerde bilgi yönetimi sürecine etkisini inceleyerek, bu teknolojilerin işletme performansına olan katkılarını vurgulamaktadır (Akkoyun, 2021). Bu bağlamda, bilişim teknolojileri yeterliliği, işletmelerin yenilikçi çözümler geliştirmelerine ve pazar taleplerine daha hızlı yanıt vermelerine olanak tanır.

Bilişim teknolojileri yeterliliği, aynı zamanda bilgi güvenliği ve siber tehditlere karşı dayanıklılığı artırır. Varışlı, bilişim teknolojilerinin sağladığı olumlu özelliklerin yanı sıra, bu teknolojilerin güvenli bir şekilde kullanılmasının önemini vurgulamaktadır (Varışlı,

2021). İşletmelerin bilişim teknolojileri yeterliliği, bilgi güvenliği politikalarının uygulanmasını ve siber saldırılara karşı korunma stratejilerinin geliştirilmesini destekler.

1.1. Bilgi Kavramı

Bilgi kavramı hem felsefi hem de pratik açıdan karmaşık bir yapıya sahiptir. Bilgi, genellikle verilerin işlenmesi ve anlamlandırılması süreci olarak tanımlanır. Bu bağlamda, bilgi, yalnızca verilerin birikimi değil, aynı zamanda bu verilerin belirli bir bağlamda anlam kazanmasıdır. Forster, bilgi okuryazarlığını tanımlarken, bu sürecin öğrenme ile iç içe geçtiğini vurgular; bilgi okuryazarlığı, bireylerin belirli bir bağlamda bilgi kullanma yeteneklerini geliştirmeleri açısından kritik bir rol oynar (Forster, 2015). Bu durum, bilginin yalnızca bir nesne değil, aynı zamanda bir süreç olduğunu da ortaya koymaktadır. Bilgi teorisi, bilginin doğası ve işleyişi hakkında daha derin bir anlayış sağlar. Örneğin, Shannon'un bilgi teorisi, bilginin nicel bir ölçümünü sunarak iletişim süreçlerini anlamamıza yardımcı olur (Turner, 2023). Bu teori, bilginin iletiminde karşılaşılan belirsizlikleri ve bilgi kaybını minimize etme yollarını araştırır.

Madden, bilgi kavramının çeşitli yönlerini ele alarak, bilgi yönetimi eğitimlerinde bu kavramların önemini vurgular ve öğrencilerin bilgi ile ilgili kavramları anlamalarının gerekliliğini belirtir (Madden, 2000). Bu bağlamda, bilgi, yalnızca bir içerik değil, aynı zamanda bir yapı ve süreç olarak da değerlendirilmelidir.

Bilgi, aynı zamanda sosyal ve kültürel bağlamlarda da anlam kazanır. Bruce ve Hughes, bilginin kullanımının öğrenme süreçleriyle nasıl ilişkili olduğunu inceleyerek, bilginin sosyal bir yapı içinde nasıl şekillendiğini ortaya koyarlar (Bruce ve Hughes, 2010). Bu bağlamda, bilginin sosyal boyutu, bireylerin bilgiye erişim ve kullanma biçimlerini etkileyen önemli bir faktördür. Dantas, bilgi teorisinin karşıfaktüel düşünme ile ilişkisini inceleyerek, bilginin nasıl yapılandığını ve bu yapıların bilgi yönetimi süreçlerine nasıl etki ettiğini tartışır (Dantas, 2018). Sonuç olarak, bilgi kavramı, çok boyutlu bir yapıya sahiptir ve bu yapı, bilgi okuryazarlığı, bilgi teorisi ve sosyal bağlamlar gibi çeşitli unsurlarla şekillenir. Bilgi, yalnızca bir içerik değil, aynı zamanda bir süreç ve sosyal bir yapı olarak ele alınmalıdır.

1.2. Bilgi Yönetiminin Amacı

Bilgi yönetimi, organizasyonların bilgi kaynaklarını etkin bir şekilde kullanarak stratejik hedeflerine ulaşmalarını sağlamak amacıyla oluşturulmuş bir disiplindir. Bilgi yönetiminin temel amacı, bilgi akışını optimize etmek, bilgiye erişimi kolaylaştırmak ve bilgi kullanımını artırmaktır. Bu bağlamda, bilgi yönetimi, organizasyonların bilgi varlıklarını yönetme ve bu varlıkları değerli bir kaynak olarak kullanma yeteneğini geliştirmeyi hedefler (Forster, 2015).

Bilgi yönetiminin birincil hedeflerinden biri, bilgi paylaşımını teşvik etmektir. Organizasyonlar, bilgi paylaşımını artırarak çalışanlar arasında iş birliğini güçlendirebilir ve yenilikçi fikirlerin ortaya çıkmasına zemin hazırlayabilir. Nonaka ve Takeuchi, bilgi yaratım sürecinin sosyal etkileşimlerle nasıl şekillendiğini ve bu sürecin organizasyonel öğrenmeyi nasıl desteklediğini vurgularlar (Turner, 2023). Bu bağlamda, bilgi yönetimi, organizasyon içindeki bilgi akışını artırarak, çalışanların daha etkili bir şekilde iş birliği yapmalarını sağlar.

Bilgi yönetiminin bir diğer önemli amacı, bilgi güvenliğini sağlamaktır. Organizasyonlar, bilgi varlıklarını korumak ve bu bilgilerin yetkisiz erişimden korunmasını sağlamak için bilgi yönetimi stratejileri geliştirmelidir. Bu bağlamda, bilgi yönetimi, bilgi güvenliği politikalarının oluşturulması ve uygulanması açısından kritik bir rol oynar (Madden, 2000).

Bilgi güvenliği, sadece verilerin korunması değil, aynı zamanda bu verilerin doğru bir şekilde yönetilmesi ve kullanılmasını da içerir. Ayrıca, bilgi yönetimi, karar verme süreçlerini desteklemek için de önemli bir araçtır. Organizasyonlar, bilgi yönetimi uygulamaları sayesinde, verileri analiz ederek daha bilinçli ve etkili kararlar alabilirler.

Davenport ve Prusak, bilgi yönetiminin karar verme süreçlerine katkısını inceleyerek, bilgiye dayalı kararların organizasyonel başarı üzerindeki etkisini ortaya koyarlar (Bruce ve Hughes, 2010). Bu bağlamda, bilgi yönetimi, organizasyonların stratejik hedeflerine ulaşmalarında kritik bir rol oynamaktadır.

1.3. Bilginin Elde Edilme Yolları

Bilgi edinme, bireylerin çevreleri hakkında bilgi toplama ve bu bilgiyi anlamlandırma süreçlerini kapsar. Bu süreç, çeşitli kaynaklardan bilgiye erişim ve bu bilgilerin etkin bir şekilde kullanılmasıyla gerçekleşir. Bilgi edinmenin yolları, bireylerin bilgi okuryazarlığı düzeyine, öğrenme stratejilerine ve mevcut bilgi kaynaklarına bağlı olarak çeşitlilik gösterir (Bıyıklı ve Doğan, 2015).

Birincil bilgi edinme yollarından biri, akademik yayınlar ve bilimsel makalelerdir. Araştırmalar, bireylerin bilgi edinme süreçlerinde en sık başvurdukları kaynakların akademik yayınlar olduğunu göstermektedir. Örneğin, sağlık alanında yapılan bir çalışmada, katılımcıların bilgi edinmek için en çok akademik yayınları takip ettikleri belirlenmiştir (Başkol vd., 2021). Bu durum, akademik kaynakların güvenilirliği ve geçerliliği açısından önemli bir rol oynamaktadır.

Diğer bir bilgi edinme yolu ise dijital medya ve çevrimiçi platformlardır. Günümüzde sosyal medya, bloglar ve çevrimiçi incelemeler gibi dijital kaynaklar, bireylerin bilgiye ulaşma biçimlerini önemli ölçüde değiştirmiştir. Bu platformlar, kullanıcıların aktif katılımını teşvik ederek, daha geniş ve çeşitli bilgi kaynaklarına erişim imkânı sunmaktadır (Bayraktar, 2024). Özellikle genç bireyler, bilgi edinme süreçlerinde dijital medya kullanımını artırarak, farklı bakış açıları ve bilgi çeşitliliği elde etmektedirler. Ayrıca, bilgi edinme sürecinde öğrenme stratejileri de önemli bir rol oynamaktadır.

Bıyıklı ve Doğan, öğrenme stratejilerinin bilgi edinme üzerindeki etkilerini inceleyerek, örgütleme stratejilerinin başarı ile yüksek bir ilişki içinde olduğunu belirtmişlerdir (Bıyıklı ve Doğan, 2015). Bu bağlamda, bireylerin bilgi edinme süreçlerinde kullandıkları stratejiler, öğrenme kaygısını azaltmakta ve akademik başarıyı artırmaktadır. Bunun yanı sıra, bireylerin bilgi edinme süreçlerinde üst-bilişsel stratejiler de önemli bir yer tutmaktadır. Üst-bilişsel stratejiler, bireylerin kendi öğrenme süreçlerini gözlemleme ve yönetme yeteneklerini içerir. Bu stratejiler, bireylerin bilgi edinme süreçlerini daha etkili hale getirerek, öğrenme çıktılarının kalitesini artırmaktadır (Karslı, 2015). Dolayısıyla, üst-bilişsel farkındalık, bilgi edinme süreçlerinin etkinliğini artıran önemli bir faktördür.

1.4. Bilginin Kaynağı ve İlerlemesi

Bilgi kaynakları, bireylerin bilgi edinme süreçlerinde kritik bir rol oynamaktadır. Bu kaynaklar, çeşitli biçimlerde ve formatlarda olabilir ve bireylerin bilgiye erişimini kolaylaştırarak öğrenme ve karar verme süreçlerini destekler. Bilgi kaynaklarının çeşitliliği, bireylerin bilgiye ulaşma yöntemlerini ve bu bilgilerin nasıl kullanıldığını etkileyen önemli bir faktördür. Günümüzde en yaygın bilgi kaynaklarından biri internet ve dijital platformlardır. İnternet, özellikle genç bireyler için bilgi edinme sürecinin merkezinde yer almaktadır.

Henkoğlu ve arkadaşları, gençlerin interneti bilgi edinme aracı olarak nasıl kullandıklarını incelemiş ve internetin, diğer geleneksel bilgi kaynakları ile karşılaştırıldığında, en çok başvurulan kaynak olduğunu belirtmişlerdir Henkoğlu vd. (2015). Bu durum, internetin bilgiye erişim açısından sağladığı kolaylık ve hız ile doğrudan ilişkilidir. Ayrıca, geleneksel bilgi kaynakları da önemli bir yer tutmaktadır. Kitaplar, dergiler ve akademik yayınlar, bireylerin derinlemesine bilgi edinmelerine olanak tanır. Ancak, Esen ve arkadaşlarının çalışması, medya ve geleneksel bilgi kaynaklarının bireylerin sağlık bilgisi edinme süreçlerinde nasıl etkili olduğunu incelemiş olsa da, bu çalışma doğrudan bilgi kaynaklarının genel etkisini ele almamaktadır (Esen vd., 2018). Bu bağlamda, geleneksel bilgi kaynakları, bireylerin bilgiye ulaşma ve bu bilgiyi anlamlandırma süreçlerinde hala geçerliliğini korumaktadır.

Bilgi kaynaklarının ilerlemesi, teknolojik gelişmelerle de doğrudan ilişkilidir. Dijitalleşme, bilgiye erişim yöntemlerini değiştirmiş ve bilgi kaynaklarının çeşitlenmesine yol açmıştır. Örneğin, çevrimiçi kütüphaneler ve veri tabanları, bireylerin bilgiye daha hızlı ve etkili bir şekilde ulaşmalarını sağlamaktadır. Ancak, Baygül'ün çalışması, bilgi yönetimi süreçlerine dair spesifik bir bağlamda bilgi kaynaklarının etkinliğini incelemektedir ve bu bağlamda genel bir yargı oluşturmak için yeterli değildir (Baygül, 2023).

1.5. Bilgi Çalışanları

Bilgi çalışanları, bilgi yönetimi süreçlerinde kritik bir rol oynayan bireylerdir. Bu çalışanlar, bilgi oluşturma, saklama, paylaşma ve kullanma süreçlerinde aktif olarak yer alarak organizasyonların bilgi varlıklarını yönetirler. Bilgi çalışanlarının etkinliği,

organizasyonların genel performansını ve rekabet gücünü doğrudan etkileyen önemli bir faktördür. Bilgi çalışanlarının temel görevleri arasında bilgi toplama, analiz etme ve bu bilgiyi karar verme süreçlerinde kullanma yer almaktadır. Ayrıca, bilgi çalışanlarının liderlik becerileri de önemlidir. Dönüştürücü liderlik, bilgi çalışanlarının potansiyellerini en üst düzeye çıkarmak için kritik bir faktördür ve bu liderlik tarzı, bilgi yönetimi süreçlerinin etkinliğini artırmaktadır. Bilgi çalışanlarının eğitim ve gelişim süreçleri de önemlidir. Bu nedenle, bilgi çalışanlarının sürekli eğitim ve gelişim fırsatlarının sağlanmasının gerekliliği önem arz etmektedir.

1.6. Bilgi Toplumunda Etik ve İş Etiği

Bilgi toplumu, bireylerin bilgiye erişim ve bu bilgiyi kullanma biçimlerini dönüştüren bir yapıdır. Bu dönüşüm, etik ve iş etiği konularını daha da önemli hale getirmektedir. Etik, bireylerin ve organizasyonların davranışlarını yönlendiren değerler ve ilkeler bütünüdür. Bilgi toplumunda etik, bilgiye erişim, paylaşım ve kullanım süreçlerinde adalet, şeffaflık ve sorumluluk gibi kavramların ön plana çıkmasını sağlar (Korhan vd. 2018).

Bilgi toplumunda etik sorunlar, özellikle dijitalleşme ve yapay zekâ gibi teknolojik gelişmelerle birlikte daha karmaşık hale gelmiştir. Özdemir ve Bilgin, yapay zekanın sağlık alanındaki kullanımını ele alarak, bu teknolojinin etik sorunlarını ve sağlık hizmetlerinde karşılaşılan zorlukları incelemektedir (Özdemir ve Bilgin, 2021). Yapay zekâ uygulamalarının insan sağlığı üzerindeki etkileri, etik karar verme süreçlerini zorlaştırmakta ve sağlık profesyonellerinin etik duyarlılıklarını sorgulatmaktadır. İş etiği, organizasyonların içindeki etik değerlerin ve kuralların belirlenmesi ve uygulanması ile ilgilidir.

Dikgöz, Türkiye'deki üniversitelerin işletme bölümlerinde etik derslerinin dağılımını inceleyerek, iş etiği eğitiminin önemini vurgulamaktadır (Dikgöz, 2023). Etik dersleri, öğrencilerin meslek hayatında karşılaşabilecekleri etik ikilemleri anlamalarına ve bu ikilemlerle başa çıkabilme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Bilgi toplumunda etik ve iş etiği, bilgi uçurma (whistleblowing) gibi kavramlarla da ilişkilidir.

Baltacı, bilgi uçurmanın etik değerler ve yasalarla çelişen durumların bildirilmesi olarak tanımlanabileceğini belirtmektedir (Baltacı, 2017). Bu bağlamda, bilgi çalışanlarının etik ikilemlerle karşılaştıklarında nasıl davranacakları, organizasyonların etik iklimi ile

doğrudan ilişkilidir. Çalışanların etik iş iklimini algılamaları, bilgi uçurma davranışlarını etkileyen önemli bir faktördür (Batga ve Özdemir, 2022).

1.7. Bilgi Yönetiminin Avantajları

Bilgi yönetimi, organizasyonların bilgi kaynaklarını etkin bir şekilde kullanarak stratejik hedeflerine ulaşmalarını sağlamak amacıyla geliştirilmiş bir disiplindir. Bu süreç, organizasyonlara birçok avantaj sunar. Bu avantajlar, bilgiye erişim, paylaşım, güvenlik, karar verme süreçleri ve rekabet avantajı gibi unsurları içerir. Bilgi yönetiminin en önemli avantajlarından biri, bilgiye erişim ve paylaşımın kolaylaşmasıdır. Yüksel'in çalışmasında, kurumsal bilgi sistemlerinin ürün yaşam döngüsü yönetimi uygulamaları ile entegrasyonunun, sistemler arası bilgi alışverişini kolaylaştırdığı vurgulanmaktadır Yüksel (2024). Bu durum, çalışanların ihtiyaç duydukları bilgilere daha hızlı ve etkili bir şekilde ulaşmalarını sağlar.

Bilgi yönetimi uygulamaları, organizasyon içindeki bilgi akışını düzenleyerek, bilgi paylaşımını teşvik eder ve iş süreçlerini optimize eder. Ayrıca, bilgi yönetimi, organizasyonların karar verme süreçlerini destekler. Durnalı ve Limon, bilgi yönetiminin örgütsel performansı artırmak için bilgi oluşturma, saklama ve kullanma süreçlerini tanımladığını belirtmektedir (Durnalı ve Limon, 2020). Bu süreçler, yöneticilerin daha bilinçli ve etkili kararlar alabilmelerine olanak tanır. Bilgiye dayalı karar verme, organizasyonların stratejik hedeflerine ulaşmalarını kolaylaştırır ve rekabet avantajı sağlar.

Bilgi yönetimi ayrıca, bilgi güvenliğini artırma konusunda da önemli bir rol oynar. Ancak, Güler vd.'ın çalışması, insan kaynakları yönetimi uygulamalarının işe yabancılaşma üzerindeki etkilerini incelemektedir ve bilgi güvenliği ile ilgili bir bağ kurmamaktadır (Güler vd., 2018). Bu nedenle bu referans, bilgi güvenliği ile ilgili iddiaları desteklememektedir.

Bilgi yönetimi sistemleri, bilgilerin korunmasını ve güvenli bir şekilde paylaşılmasını sağlayarak, organizasyonların bilgi varlıklarını koruma altına alır. Bu durum, hem yasal yükümlülüklerin yerine getirilmesine yardımcı olur hem de organizasyonların itibarını artırır. Son olarak, bilgi yönetimi, organizasyonların yenilikçilik ve rekabetçilik düzeylerini artırır. Bakırcı'nın çalışmasında, bilgi yönetiminin sağlık sektöründeki başarı kültürü üzerindeki etkileri incelenmiştir ve bilgi yönetiminin, çalışanların sahip olduğu bilgiyi

örgütsel bilgiye dönüştürme yeteneğini artırdığı belirtilmiştir (Bakırcı, 2024). Bu durum, organizasyonların yenilikçi çözümler geliştirmesine ve rekabet avantajı elde etmesine katkı sağlar.

1.8. İşletmelerde Bilgi Yönetiminin Yeri ve Önemi

Bilgi yönetimi, modern işletmelerin stratejik hedeflerine ulaşmalarında kritik bir rol oynamaktadır. İşletmeler, bilgi yönetimi süreçlerini etkin bir şekilde uygulayarak, rekabet avantajı elde edebilir ve pazar değerlerini artırabilirler. Bilgi yönetiminin işletmelerdeki yeri ve önemi, bilgiye erişim, paylaşım, güvenlik, karar verme süreçleri ve yenilikçilik gibi unsurlar üzerinden değerlendirilebilir. İşletmelerde bilgi yönetiminin en önemli işlevlerinden biri, bilgiye erişim ve paylaşımın kolaylaştırılmasıdır.

Cengiz ve Yer, işletmelerin iş sağlığı ve güvenliği sistemlerini geliştirerek, çalışanların bilgi düzeylerini artırmanın önemini vurgulamaktadır (Cengiz ve Yer 2021). Bu durum, çalışanların ihtiyaç duydukları bilgilere daha hızlı ulaşmalarını sağlarken, aynı zamanda bilgi paylaşımını teşvik eder. Bilgi yönetimi sistemleri, organizasyon içindeki bilgi akışını düzenleyerek, iş süreçlerini optimize eder ve verimliliği artırır.

Bilgi yönetimi, aynı zamanda karar verme süreçlerini destekler. Zorlu'nun çalışmasında, bilgi yönetimi süreçlerinin dönüştürücü liderlik davranışları ile olan ilişkisi incelenmiş ve bu süreçlerin etkinliğinin artırılmasında liderlik becerilerinin önemine dikkat çekilmiştir (Zorlu, 2016). Bu bağlamda, bilgiye dayalı karar verme, yöneticilerin daha bilinçli ve etkili kararlar alabilmelerine olanak tanır. Bilgi yönetimi uygulamaları, organizasyonların stratejik hedeflerine ulaşmalarını kolaylaştırır ve rekabet avantajı sağlar.

Akkoyun'un araştırması, bilişim teknolojilerinin işletmelerdeki bilgi yönetimi sürecine etkisini inceleyerek, bilgi yönetiminin işletme performansına kayda değer bir katkı sağladığını ortaya koymaktadır (Akkoyun, 2021). Bu durum, bilgi yönetiminin işletmeler için bir güç kaynağı olduğunu göstermektedir. Bilgi yönetimi, işletmelerin sahip oldukları bilgiyi etkin bir şekilde kullanmalarını sağlayarak, yenilikçi çözümler geliştirmelerine ve rekabet avantajı elde etmelerine yardımcı olur. Bilgi yönetimi, işletmelerin sürdürülebilir büyüme hedeflerine ulaşmalarında da önemli bir rol oynamaktadır.

Üzmez ve Büyükbeşe, bilgi yönetiminin dijitalleşme sürecindeki etkilerini inceleyerek, bilgi yönetimi ve bilgi teknolojisinin işletmeler için kritik öneme sahip kaynaklar olduğunu belirtmektedir (Üzmez ve Büyükbeşe, 2021). Bu bağlamda, bilgi yönetimi, işletmelerin gelecekteki hedeflerine ulaşmalarında önemli bir araçtır.

1.9. Bilgi Yönetimi Süreçleri

Bilgi yönetimi, organizasyonların bilgi varlıklarını etkin bir şekilde yönetmelerini sağlayan bir dizi süreçten oluşur. Bu süreçler, bilginin yaratılması, saklanması, paylaşılması ve kullanılması gibi aşamaları içerir. Bilgi yönetiminin süreçleri, organizasyonların bilgiye dayalı kararlar alabilme yeteneklerini artırarak, rekabet avantajı elde etmelerine yardımcı olur (Yildirim ve Behram, 2022).

Bilgi yönetiminin ilk aşaması, bilginin yaratılmasıdır. Bu süreç, organizasyon içinde yeni bilgilerin üretilmesi ve mevcut bilgilerin güncellenmesi ile ilgilidir. Yıldırım ve Behram, bilgi paylaşımının bireysel motivasyonla ilişkisini inceleyerek, bilgi yaratımında sosyal sermayenin önemini vurgulamaktadır (Yildirim ve Behram, 2022). Bu bağlamda, çalışanların bilgi paylaşma niyetleri, bilgi yaratım sürecini doğrudan etkileyen bir faktördür.

Bilginin saklanması, bilgi yönetiminin bir diğer önemli sürecidir. Bilgi, güvenli ve erişilebilir bir ortamda saklanmalıdır. Çakmak ve Külcü, kurumsal içerik yönetimi uygulamalarının geliştirilmesi için bilgi sistemlerinin ayrıntılı analizlerinin yapılması gerektiğini belirtmektedir (Çakmak ve Külcü, 2011). Bu analizler, bilgi saklama süreçlerinin etkinliğini artırmak için kritik öneme sahiptir. Ayrıca, bilgi güvenliği ilkeleri, bilginin saklanmasında dikkate alınması gereken önemli unsurlardır.

Bilgi paylaşımı, bilgi yönetiminin bir başka kritik sürecidir. Bilgi paylaşımı, organizasyon içindeki iş birliğini artırarak, çalışanların bilgiye daha hızlı erişim sağlamalarına olanak tanır. Efe, bilgi yönetimi süreçlerinde yapay zekâ araçlarının kullanımını inceleyerek, bilgi paylaşımının nasıl daha etkili hale getirilebileceğini tartışmaktadır (Efe, 2022). Bu bağlamda, teknolojik araçlar, bilgi paylaşımını kolaylaştıran önemli unsurlar arasında yer almaktadır.

Son olarak, bilginin kullanılması, bilgi yönetiminin nihai amacıdır. Bilgi, karar verme süreçlerinde etkin bir şekilde kullanılmalıdır. Örmeci ve Öcal, bilişim teknolojisi yetkinliğinin işletme performansı üzerindeki etkisini inceleyerek, bilgi yönetimi süreçlerinin etkinliğini artırmanın yollarını araştırmaktadır (Örmeci ve Öcal, 2021). Bu süreç, organizasyonların stratejik hedeflerine ulaşmalarını kolaylaştırır ve rekabet avantajı sağlar.

1.10. Bilginin Tasnif Edilmesi ve Saklanması

Bilginin tasnif edilmesi ve saklanması, bilgi yönetiminin temel süreçlerinden biridir. Bu süreç, bilgilerin sistematik bir şekilde düzenlenmesi ve güvenli bir ortamda saklanmasını içerir. Bilgi tasnifi, bilgilerin erişilebilirliğini artırarak, kullanıcıların ihtiyaç duydukları bilgilere daha hızlı ulaşmalarını sağlar (Karatağ ve Yüksel, 2021). Bilgi yönetimi uygulamalarında, bilginin doğru bir şekilde tasnif edilmesi, organizasyonların bilgi varlıklarını etkin bir şekilde yönetmelerine olanak tanır. Bilginin tasnif edilmesi, genellikle belirli kategorilere veya sınıflara ayrılması ile gerçekleştirilir. Bu süreç, bilginin daha iyi organize edilmesine ve kullanıcıların aradıkları bilgilere daha kolay ulaşmalarına yardımcı olur.

Karatağ ve Yüksel, bilginin algılanması, yorumlanması ve saklanması süreçlerini inceleyerek, bu süreçlerin öğrenme ile olan ilişkisini vurgulamaktadır (Karatağ ve Yüksel, 2021). Bu bağlamda, bilginin tasnifi, öğrenme süreçlerini destekleyen önemli bir unsurdur. Bilgi saklama, bilginin güvenli bir şekilde korunmasını ve gerektiğinde erişilebilir olmasını sağlamayı amaçlar.

Eker, bilgi ve iletişim teknolojilerinin bilgi saklama süreçlerindeki önemini vurgulayarak, bu teknolojilerin bilgi yönetiminde nasıl etkili bir şekilde kullanılabileceğini tartışmaktadır (Eker, 2020). Bilgi saklama süreçleri, organizasyonların yasal yükümlülüklerini yerine getirmelerine ve bilgi güvenliğini sağlamalarına yardımcı olur. Ayrıca, bilgi saklama süreçlerinde kullanılan sistemler, bilgilerin düzenli bir şekilde depolanmasını sağlar.

Bekaroğlu ve Yazan, bilimsel dergilerin bilgi yayılımı ve saklanması konusundaki işlevlerini inceleyerek, bu dergilerin akademik iletişimdeki önemini vurgulamaktadır (Bekaroğlu ve Yazan, 2022). Bilgi sistemleri, bilgilerin düzenli bir şekilde saklanmasını ve

gerektiğinde hızlı bir şekilde erişilmesini sağlar. Bilginin tasnif edilmesi ve saklanması, aynı zamanda bilgi güvenliği ile de yakından ilişkilidir.

Koçak ve Memiş, bilgi güvenliğinin sağlanmasının, bilginin saklanması ve mahremiyetinin korunması açısından kritik bir öneme sahip olduğunu belirtmektedir (Koçak ve Memiş, 2018). Bu bağlamda, bilgi yönetimi süreçleri, organizasyonların bilgi varlıklarını koruma altına alarak, olası veri ihlallerinin önüne geçer.

1.11. Bilginin Transfer Edilmesi ve Paylaşılması

Bilginin transfer edilmesi ve saklanması, bilgi yönetimi süreçlerinin kritik bileşenleridir. Bu süreçler, organizasyonların bilgi varlıklarını etkin bir şekilde yönetmelerine ve bilgiye dayalı kararlar almalarına olanak tanır. Bilginin transferi, bilgilerin bir kaynaktan diğerine aktarılması anlamına gelirken, saklama ise bu bilgilerin güvenli bir şekilde korunmasını ifade eder. Bilginin transfer edilmesi, organizasyon içindeki bilgi akışını sağlamak için gereklidir. Zorlu, bilgi yönetimi süreçlerinin gerçekleştirilmesinde liderlik davranışlarının etkisini inceleyerek, bilgi transferinin etkinliğini artıran liderlik özelliklerini vurgulamaktadır (Forster, 2015). Bu bağlamda, etkili liderlik, bilgi transferini kolaylaştırarak, çalışanlar arasında bilgi paylaşımını teşvik eder.

Bilgi transferi, aynı zamanda organizasyonel öğrenmeyi destekleyerek, bilgiye dayalı karar alma süreçlerini güçlendirir. Bilgi saklama, bilginin güvenli bir şekilde korunmasını ve gerektiğinde erişilebilir olmasını sağlamayı amaçlar.

Çakmak ve Külcü, kurumsal içerik yönetimi uygulamalarının önemini vurgulayarak, bilgi saklama süreçlerinin etkinliğini artırmak için bilgi sistemlerinin ayrıntılı analizlerinin yapılması gerektiğini belirtmektedir (Turner, 2023). Bu analizler, bilgi saklama süreçlerinin düzenli ve güvenli bir şekilde yürütülmesini sağlar. Ayrıca, bilgi güvenliği ilkeleri, bilginin saklanmasında dikkate alınması gereken önemli unsurlardır.

Bilginin transferi ve saklanması süreçlerinde kullanılan teknolojiler, bu süreçlerin etkinliğini artırır. Durnalı ve Limon, bilgi yönetimi süreçlerinin etkinliğini artırmak için bilgi oluşturma, saklama ve kullanma süreçlerini tanımlamaktadır (Madden, 2000). Bu bağlamda, bilgi yönetimi sistemleri, bilgilerin düzenli bir şekilde saklanmasını ve gerektiğinde hızlı bir

şekilde erişilmesini sağlar. Ayrıca, dijitalleşme ile birlikte, bilgi transferi ve saklama süreçleri daha da kolaylaşmıştır. Gülseçen ve Çevik, büyük veri teknolojilerinin bilgi yönetimindeki rolünü inceleyerek, bu teknolojilerin bilgi transferi ve saklama süreçlerini nasıl dönüştürdüğünü tartışmaktadır (Bruce ve Hughes, 2010).

1.12. Bilginin Kullanılması ve Değerlendirilmesi

Bilginin kullanılması ve değerlendirilmesi, bilgi yönetimi süreçlerinin önemli bir parçasıdır. Bu süreç, elde edilen bilginin etkin bir şekilde uygulanmasını ve bu bilginin kalitesinin değerlendirilmesini içerir. Bilgi, yalnızca toplandığında değerli değildir; aynı zamanda doğru bir şekilde kullanılması ve sürekli olarak değerlendirilmesi gerekmektedir (Eriksson-Backa vd., 2012). Bilginin kullanılması, organizasyonların stratejik hedeflerine ulaşmalarında kritik bir rol oynar. Bilgi, karar verme süreçlerinde temel bir kaynak olarak işlev görür. Eriksson-Backa ve arkadaşları, sağlık alanında bilgi okuryazarlığının önemini vurgulayarak, bireylerin sağlıkla ilgili bilgileri nasıl aradıklarını ve kullandıklarını incelemişlerdir (Eriksson-Backa vd., 2012). Bu bağlamda, bilgi okuryazarlığı, bireylerin bilgiye erişim ve bu bilgiyi etkili bir şekilde kullanma yeteneklerini artırır. Bilginin etkin kullanımı, organizasyonların rekabet avantajı elde etmelerine ve daha bilinçli kararlar almalarına olanak tanır.

Bilginin değerlendirilmesi, elde edilen bilginin kalitesinin ve güvenilirliğinin analiz edilmesini içerir. Zuva, bilgi geri alma sistemlerinin değerlendirilmesi üzerine yaptığı çalışmada, bilgi kalitesinin ölçülmesi için kullanılan geleneksel yöntemleri incelemiştir (Zuva, 2012). Bu yöntemler, bilginin doğruluğunu, geçerliliğini ve güvenilirliğini değerlendirmek için kritik öneme sahiptir. Bilgi kalitesinin değerlendirilmesi, kullanıcıların doğru ve güvenilir bilgilere erişimini sağlarken, yanlış bilgi kullanımını da önler. Ayrıca, bilginin değerlendirilmesi sürecinde kullanıcıların bilgiye yönelik tutumları da önemli bir rol oynamaktadır.

Rogers ve arkadaşları, hemşirelerin bilgi sistemlerini kullanma becerilerini değerlendirerek, bilgi kullanımının kalitesini artırmanın yollarını araştırmışlardır (Rogers vd., 2013). Bu tür değerlendirmeler, bilgi sistemlerinin etkinliğini artırmak ve kullanıcıların bilgiye erişimlerini kolaylaştırmak için gereklidir.

BÖLÜM 2: BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

Bilişim teknolojileri, bilgi toplama, işleme, saklama ve iletme süreçlerini destekleyen donanım, yazılım ve iletişim sistemlerini kapsayan geniş bir kavramdır. Bu teknolojiler, bireylerin ve organizasyonların bilgiye erişimini kolaylaştırarak, bilgi yönetimi süreçlerini dönüştürmektedir. Bilişim teknolojilerinin gelişimi, özellikle son birkaç on yılda hız kazanmış ve bu durum, iş yapma biçimlerini köklü bir şekilde değiştirmiştir. Bilişim teknolojilerinin temel bileşenleri arasında bilgisayar sistemleri, ağlar, veri tabanları, yazılımlar ve iletişim araçları yer almaktadır. Bu bileşenler, bilgi akışını hızlandırmakta ve bilgiye erişim süreçlerini daha verimli hale getirmektedir. Örneğin, veri tabanları, büyük miktarda bilginin düzenli bir şekilde saklanmasını ve hızlı bir şekilde erişilmesini sağlar. Ayrıca, bulut bilişim teknolojileri, kullanıcıların bilgilere internet üzerinden erişim sağlamalarına olanak tanıyarak, bilgi paylaşımını ve iş birliğini artırmaktadır. Bilişim teknolojilerinin bir diğer önemli yönü, veri analitiği ve yapay zekâ uygulamalarıdır. Bu teknolojiler, büyük veri setlerinin analiz edilmesine ve anlamlandırılmasına olanak tanır. Örneğin, işletmeler, müşteri davranışlarını analiz ederek, pazarlama stratejilerini geliştirebilir ve daha hedefli kampanyalar oluşturabilirler. Yapay zekâ, bilgi yönetimi süreçlerinde otomasyon ve karar destek sistemleri gibi uygulamalarla önemli bir rol oynamaktadır. Bilişim teknolojilerinin etkisi, sadece işletmelerle sınırlı kalmamaktadır. Eğitim, sağlık, finans ve kamu hizmetleri gibi birçok alanda da bu teknolojilerin kullanımı artmaktadır. Örneğin, e-öğrenme platformları, bireylerin eğitim materyallerine erişimini kolaylaştırmakta ve öğrenme süreçlerini daha esnek hale getirmektedir. Sağlık sektöründe ise, telemedicine uygulamaları, hastaların uzaktan sağlık hizmetlerine erişimini sağlamaktadır.

2.1. Bilişim

Bilişim, bilgi ve iletişim teknolojilerinin birleşimi olarak tanımlanabilir ve bilgi üretimi, işlenmesi, saklanması, iletilmesi ve kullanılması süreçlerini kapsayan bir disiplindir. Bilişim, günümüzde bireylerin ve organizasyonların bilgiye erişim biçimlerini köklü bir şekilde değiştirmiştir. Bu bağlamda, bilişim, sadece teknolojik bir kavram değil, aynı zamanda sosyal, ekonomik ve kültürel boyutları olan bir olgudur. Bilişim, bilgi sistemleri, yazılım geliştirme, veri tabanı yönetimi, ağ teknolojileri ve bilgi güvenliği gibi çeşitli alanları içerir. Bu alanlar, bilgi akışını optimize etmek ve bilgiye dayalı karar alma

süreçlerini desteklemek amacıyla bir araya gelir. Bilişim sistemleri, organizasyonların bilgi varlıklarını yönetmelerine ve bu bilgileri etkin bir şekilde kullanmalarına olanak tanır. Bilişim teknolojilerinin gelişimi, bilgi toplumu kavramının ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Bilgi toplumu, bilginin ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamda merkezi bir rol oynadığı bir yapıyı ifade eder. Bu toplumda, bilgi, en değerli kaynaklardan biri haline gelir ve bireylerin yaşam kalitesini artırmak için kullanılır. Bilişim, bu bağlamda, bilgiye erişim ve paylaşım süreçlerini kolaylaştırarak, bireylerin ve toplulukların bilgiye dayalı kararlar almalarını sağlar. Bilişim, aynı zamanda eğitim alanında da önemli bir rol oynamaktadır. E-öğrenme, uzaktan eğitim ve dijital içeriklerin kullanımı, bilişimin eğitimdeki etkilerini göstermektedir. Bu uygulamalar, bireylerin bilgiye erişimini kolaylaştırmakta ve öğrenme süreçlerini daha esnek hale getirmektedir. Eğitimde bilişim teknolojilerinin kullanımı, öğrenme deneyimlerini zenginleştirirken, bireylerin bilgiye erişimlerini artırmaktadır.

2.2. Bilişim Sistemlerinin Tanımı

Bilişim sistemleri, bilgi toplama, işleme, saklama ve dağıtma süreçlerini destekleyen donanım, yazılım ve insan faktörlerinin bir araya geldiği sistemlerdir. Bu sistemler, organizasyonların bilgi varlıklarını yönetmelerine ve bu bilgileri etkin bir şekilde kullanmalarına olanak tanır. Bilişim sistemleri, genellikle veri tabanları, ağlar, bilgi teknolojileri ve kullanıcı arayüzleri gibi bileşenlerden oluşur ve bu bileşenler, bilgi akışını optimize etmek için birlikte çalışır (Köseoğlu (2023).

Bilişim sistemlerinin temel işlevleri arasında veri toplama, veri analizi, bilgi saklama ve bilgi iletimi yer almaktadır. Bu işlevler, organizasyonların karar verme süreçlerini desteklerken, aynı zamanda bilgiye dayalı stratejilerin geliştirilmesine de katkıda bulunur. Örneğin, bir organizasyonun müşteri verilerini analiz etmesi, pazarlama stratejilerini belirlemesine ve müşteri memnuniyetini artırmasına olanak tanır (Türkoğlu, 2022).

Bilişim sistemleri, çeşitli türlerde ve uygulama alanlarında karşımıza çıkmaktadır. Örneğin, Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS), mekânsal verilerin toplanması, saklanması ve analizi için kullanılan özel bir bilişim sistemidir. CBS, özellikle harita tabanlı uygulamalarda ve yerel yönetimlerde yaygın olarak kullanılmaktadır (Taşyürek, 2021). Ayrıca, yönetim bilişim sistemleri, işletmelerin iç süreçlerini yönetmek için kullanılan sistemlerdir ve bu

sistemler, organizasyonların verimliliğini artırmak için kritik bir rol oynamaktadır (Öztürk ve Atmaca, 2017).

Bilişim sistemlerinin gelişimi, teknolojik yeniliklerle paralel olarak ilerlemektedir. Özellikle büyük veri, yapay zekâ ve nesnelerin interneti (IoT) gibi yeni teknolojiler, bilişim sistemlerinin işlevselliğini artırmakta ve bu sistemlerin daha karmaşık veri setlerini yönetmesine olanak tanımaktadır (Aydınoğlu vd., 2022). Bu durum, bilişim sistemlerinin organizasyonlar için daha değerli hale gelmesine ve bilgi yönetimi süreçlerinin daha etkili bir şekilde yürütülmesine katkıda bulunmaktadır.

2.3. Bilişim Sistemlerinin İşlevleri

Bilişim sistemleri, bilgi yönetimi süreçlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi için kritik bir rol oynamaktadır. Bu sistemler, bilgi toplama, işleme, saklama ve dağıtma işlevlerini yerine getirerek, organizasyonların bilgiye dayalı kararlar almasına olanak tanır. Bilişim sistemlerinin işlevselliği, çeşitli bileşenlerin entegrasyonu ve bu bileşenlerin sağladığı avantajlarla doğrudan ilişkilidir (Yazici ve Özdemirci, 2019).

Bilişim sistemlerinin temel işlevlerinden biri, veri toplama ve analizi yapmaktır. Bu süreç, organizasyonların karar verme süreçlerinde kullanacakları bilgileri elde etmelerini sağlar. Örneğin, sağlık bilişim sistemleri, hasta verilerini toplamakta ve bu verileri analiz ederek sağlık hizmetlerinin kalitesini artırmaya yönelik stratejiler geliştirmektedir (Arslan, 2023). Bu tür sistemler, sağlık profesyonellerinin hastaların ihtiyaçlarını daha iyi anlamalarına ve tedavi süreçlerini optimize etmelerine yardımcı olur.

Bilişim sistemlerinin bir diğer önemli işlevi, bilgi saklama ve güvenliğini sağlamaktır. Elektronik Belge Yönetim Sistemleri (EBYS), kurum içi ve kurumlar arası yazışmaların elektronik ortamda gerçekleştirilmesini sağlarken, aynı zamanda bilgilerin güvenli bir şekilde saklanmasını da temin eder (Yazici ve Özdemirci, 2019). Bu sistemler, organizasyonların yasal yükümlülüklerini yerine getirmelerine ve bilgi güvenliğini sağlamalarına yardımcı olur.

Bilişim sistemleri, aynı zamanda bilgi paylaşımını teşvik eden bir yapı sunar. Yönetim bilişim sistemleri, organizasyon içinde bilgi akışını kolaylaştırarak, çalışanlar arasında iş

birliğini artırır (Biber ve Biber, 2020). Bu tür sistemler, bilgiye erişimi kolaylaştırarak, organizasyonların daha hızlı ve etkili kararlar almasına olanak tanır. Ayrıca, bilişim sistemleri, kullanıcıların bilgiye erişimlerini artırarak, bilgi paylaşımını teşvik eder ve bu sayede organizasyonel öğrenmeyi destekler.

Bilişim sistemlerinin işlevselliği, teknolojik yeniliklerle de sürekli olarak gelişmektedir. Örneğin, büyük veri analitiği ve yapay zekâ uygulamaları, bilişim sistemlerinin veri işleme ve analiz yeteneklerini artırmaktadır. Bu teknolojiler, organizasyonların büyük veri setlerini analiz ederek, daha bilinçli ve stratejik kararlar almalarına olanak tanır (Şengül vd., 2022). Ayrıca, bulut bilişim teknolojileri, bilişim sistemlerinin esnekliğini artırarak, kullanıcıların bilgilere her yerden erişim sağlamalarına olanak tanır (Abdüsselam ve Uzoğlu, 2020).

2.4. Bilişim Teknolojileri Araçları

Bilişim teknolojileri araçları, bilgi toplama, işleme, saklama ve iletme süreçlerini destekleyen çeşitli donanım ve yazılım bileşenlerini kapsar. Bu araçlar, bireylerin ve organizasyonların bilgiye erişimini kolaylaştırarak, bilgi yönetimi süreçlerini optimize eder. Bilişim teknolojileri araçları, eğitimden sağlığa, finansal hizmetlerden kamu yönetimine kadar birçok alanda kullanılmaktadır (Uğurlu ve Arslan 2019).

Bilişim teknolojileri araçlarının en yaygın örneklerinden biri, mobil cihazlardır. Akıllı telefonlar, tabletler ve dizüstü bilgisayarlar, kullanıcıların bilgilere her yerden erişim sağlamalarına olanak tanır. Mobil teknolojilerin bilgiye ulaşma ve edinme süreçlerinde nasıl kullanıldığını inceleyen araştırmalar, bu araçların eğitimdeki rolünü vurgulamaktadır (Ünlü, 2023). Mobil cihazların etkileşimli yapıları, kullanıcıların bilgiye erişimlerini artırmakta ve öğrenme süreçlerini desteklemektedir.

Diğer bir önemli bilişim teknolojisi aracı, yazılımlardır. Yönetim bilişim sistemleri (YBS), organizasyonların bilgi toplama, analiz etme ve raporlama süreçlerini destekleyen yazılımlardır. Bu sistemler, işletmelerin stratejik kararlar almasına yardımcı olurken, aynı zamanda bilgi akışını düzenler (Yarlikas, 2015). Ayrıca, veri analitiği ve yapay zekâ uygulamaları, büyük veri setlerinin analiz edilmesine olanak tanıyarak, organizasyonların daha bilinçli kararlar almasına yardımcı olmaktadır.

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) gibi özel yazılımlar, mekânsal verilerin toplanması, analizi ve görselleştirilmesi için kullanılır. Bu sistemler, çevresel yönetim, şehir planlama ve afet yönetimi gibi alanlarda kritik bir rol oynamaktadır (Uzun, 2021). CBS, kullanıcıların mekânsal verileri etkili bir şekilde analiz etmelerine ve bu verilerle karar almalarına olanak tanır.

Bilişim teknolojileri araçları, aynı zamanda bilgi güvenliği ve yönetimi süreçlerinde de önemli bir rol oynamaktadır. Bilgi güvenliği yazılımları, organizasyonların bilgi varlıklarını koruma altına alarak, veri ihlallerini önlemeye yardımcı olur (Köseoğlu, 2023). Bu tür araçlar, organizasyonların yasal yükümlülüklerini yerine getirmelerine ve bilgi güvenliğini sağlamalarına olanak tanır.

2.5. Bilişim Sistemlerinin İşletme Performansına Etkileri

Bilişim sistemleri, işletmelerin bilgi yönetimi süreçlerini optimize ederek, genel performanslarını artırmalarına olanak tanır. Bu sistemlerin etkisi, işletmelerin verimliliğini, karar verme süreçlerini, müşteri memnuniyetini ve rekabet avantajını doğrudan etkileyen çeşitli boyutlarda kendini gösterir. Bilişim sistemlerinin işletme performansına etkileri, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ'ler) ve büyük işletmeler arasında farklılıklar gösterebilir (Mas'ud vd., 2022). Bilişim sistemlerinin işletme performansına olan etkilerinden biri, e-ticaret ve dijital pazarlama uygulamaları aracılığıyla müşteri hizmetlerinin iyileştirilmesidir. Mas'Ud ve arkadaşları, e-ticaretin benimsenmesinin, mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerin (MSME) performansını nasıl artırdığını incelemişlerdir. Bu çalışmada, e-ticaretin, ürün kalitesini ve müşteri hizmetlerini geliştirme üzerindeki olumlu etkileri vurgulanmıştır (Mas'ud vd., 2022).

Bilişim sistemleri, işletmelerin müşteri taleplerine daha hızlı yanıt vermelerini ve müşteri memnuniyetini artırmalarını sağlar. Bilişim sistemlerinin bir diğer önemli etkisi, işletmelerin yenilikçilik kapasitelerini artırmasıdır. Nindhita ve arkadaşları, bilgi teknolojisi gelişiminin ve absorbe etme kapasitesinin MSME iş performansı üzerindeki etkilerini analiz etmişlerdir. Bu çalışmada, bilgi teknolojisinin işletmelerin yenilikçilik yeteneklerini artırarak, rekabet avantajı sağlamada önemli bir rol oynadığı sonucuna varılmıştır (Nindhita vd., 2022).

Bilgi teknolojileri, işletmelerin dış çevreden gelen bilgileri içselleştirmelerine ve bu bilgileri yenilikçi çözümler geliştirmek için kullanmalarına olanak tanır. Bilişim sistemleri, aynı zamanda işletmelerin iç süreçlerini optimize ederek, maliyetleri düşürmelerine ve verimliliği artırmalarına yardımcı olur.

Margiawati ve arkadaşları, hastanelerde bilgi sistemlerinin iş süreçlerini nasıl desteklediğini incelemiş ve bu sistemlerin, işletmelerin operasyonel verimliliğini artırmada kritik bir rol oynadığını belirtmişlerdir (Margiawati vd., 2023). Bu tür sistemler, bilgi akışını düzenleyerek, iş süreçlerinin daha hızlı ve etkili bir şekilde yürütülmesini sağlar. Ayrıca, bilişim sistemleri, işletmelerin performans göstergelerini izlemelerine ve değerlendirmelerine olanak tanır.

Behúnová ve arkadaşları, işletme bilgi sistemlerinin inşaat sektöründeki performans göstergeleri üzerindeki etkilerini incelemişlerdir. Bu çalışma, bilişim sistemlerinin, işletmelerin performansını artırmak için gerekli verileri sağladığını göstermektedir (Behúnová vd., 2018). Bu tür sistemler, yöneticilerin karar verme süreçlerinde daha bilinçli olmalarını sağlar.

2.6. Bilişim Teknolojilerinin İşletmeler İçin Sağladığı Yenilik ve Faydalar

Bilişim teknolojileri, işletmelerin iş yapma biçimlerini köklü bir şekilde değiştiren yenilikçi araçlar ve süreçler sunmaktadır. Bu teknolojilerin sağladığı yenilik ve faydalar, işletmelerin rekabet gücünü artırırken, operasyonel verimliliklerini de önemli ölçüde geliştirmektedir. Bilişim teknolojilerinin işletmelere sağladığı başlıca yenilik ve faydalar arasında veri analitiği, müşteri ilişkileri yönetimi, süreç otomasyonu ve iş birliği platformları yer almaktadır (Touriano, 2023).

Bilişim teknolojilerinin sağladığı en önemli yeniliklerden biri, büyük veri analitiği ve veri madenciliği uygulamalarıdır. Bu teknolojiler, işletmelerin büyük veri setlerini analiz ederek, müşteri davranışlarını ve pazar trendlerini anlamalarına yardımcı olur. Aldhaban ve arkadaşları, büyük veri araçlarının işletmelerin büyümesini nasıl desteklediğini ve bu araçların pazarlama analitiği gibi alanlarda sağladığı faydaları vurgulamaktadır (Aldhaban vd., 2015). Bu bağlamda, veri analitiği, işletmelerin stratejik kararlar almasını kolaylaştırarak, rekabet avantajı elde etmelerine olanak tanır.

Müşteri ilişkileri yönetimi (CRM) sistemleri, bilişim teknolojilerinin sağladığı bir diğer önemli yeniliktir. Bu sistemler, müşteri verilerini toplamakta ve analiz ederek, işletmelerin müşteri memnuniyetini artırmalarına yardımcı olmaktadır. Seddon ve arkadaşları, CRM sistemlerinin işletmelerin performansını artırmada kritik bir rol oynadığını belirtmektedir (Seddon vd., 2010). CRM sistemleri, müşteri etkileşimlerini yöneterek, işletmelerin daha iyi hizmet sunmalarını ve müşteri sadakatini artırmalarını sağlar. Bilişim teknolojileri, süreç otomasyonu ve verimlilik artışı sağlayarak, işletmelerin operasyonel performansını da artırmaktadır.

Akpan ve arkadaşları, COVID-19 pandemisi sırasında küçük işletmelerin bilişim teknolojilerini nasıl benimsediğini ve bu süreçte sağladıkları faydaları incelemişlerdir (Akpan vd., 2020). Bu çalışma, bilişim sistemlerinin işletmelerin iş süreçlerini otomatikleştirerek, maliyetleri düşürmelerine ve verimliliği artırmalarına yardımcı olduğunu göstermektedir. Ayrıca, bilişim teknolojileri, iş birliği ve iletişim platformları aracılığıyla ekiplerin daha etkili bir şekilde çalışmasını sağlamaktadır.

Elfarmawi, işletmelerin proje yönetim yazılımları ve müşteri ilişkileri yönetimi gibi teknolojik araçları kullanarak, iş süreçlerini nasıl daha verimli hale getirdiklerini incelemiştir (ElFarmawi, 2023). Bu tür araçlar, ekiplerin zamanında iletişim kurmalarını ve iş birliği yapmalarını kolaylaştırarak, işletmelerin genel performansını artırır.

2.7. İşletmelerde Bilişim Teknolojileri Yeterliği

Bilişim teknolojileri yeterliliği, işletmelerin bilgi teknolojilerini etkin bir şekilde kullanabilme yeteneğini ifade eder. Bu yeterlilik, işletmelerin rekabet avantajı elde etmeleri, verimliliklerini artırmaları ve yenilikçi çözümler geliştirmeleri açısından kritik bir öneme sahiptir. Bilişim teknolojileri yeterliliği hem teknik bilgi hem de bu bilgiyi uygulama becerilerini kapsar (Yurcu 2023).

İşletmelerde bilişim teknolojileri yeterliliği, çalışanların bilgi teknolojilerini kullanma becerileri ile doğrudan ilişkilidir. Acar ve Korkmaz, eğitim teknolojileri alanında yapılan hizmet içi eğitimlerin, öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojileri özyeterliliklerini olumlu yönde etkilediğini belirtmektedir (Acar ve Korkmaz, 2022). Bu durum, işletmelerde de

benzer şekilde, çalışanların bilişim teknolojileri konusunda yeterlilik kazanmalarının, organizasyonel performansı artırabileceğini göstermektedir.

Bilişim teknolojileri yeterliliği, işletmelerin dijital dönüşüm süreçlerinde de önemli bir rol oynamaktadır. Kaplanseren ve Aksatan, Türkiye'de turizm işletmeciliği lisans programlarında teknoloji derslerinin önemini vurgulayarak, bu derslerin işletmelerin bilişim teknolojileri yeterliliğini artırmada kritik bir rol oynadığını ifade etmektedir (Kaplanseren ve Aksatan, 2019). Bu tür eğitimler, çalışanların bilişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanmalarını sağlayarak, işletmelerin dijitalleşme süreçlerini hızlandırır. Ayrıca, bilişim teknolojileri yeterliliği, işletmelerin yenilikçilik kapasitelerini artırarak, rekabet avantajı elde etmelerine yardımcı olur.

Akkoyun, bilişim teknolojileri kullanımının işletmelerde bilgi yönetimi sürecine etkisini inceleyerek, bu teknolojilerin işletme performansına olan katkılarını vurgulamaktadır (Akkoyun, 2021). Bu bağlamda, bilişim teknolojileri yeterliliği, işletmelerin yenilikçi çözümler geliştirmelerine ve pazar taleplerine daha hızlı yanıt vermelerine olanak tanır.

Bilişim teknolojileri yeterliliği, aynı zamanda bilgi güvenliği ve siber tehditlere karşı dayanıklılığı artırır. Varışlı, bilişim teknolojilerinin sağladığı olumlu özelliklerin yanı sıra, bu teknolojilerin güvenli bir şekilde kullanılmasının önemini vurgulamaktadır (Varışlı, 2021). İşletmelerin bilişim teknolojileri yeterliliği, bilgi güvenliği politikalarının uygulanmasını ve siber saldırılara karşı korunma stratejilerinin geliştirilmesini destekler.

BÖLÜM 3: ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ

3.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimi üzerindeki etkisini incelemek ve bilişim sistemleri okuryazarlığının bu süreçteki aracılık rolünü belirlemektir. Bilişim teknolojileri, bilgi yönetimi süreçlerini dönüştürme potansiyeline sahip olup, bu dönüşümün nasıl gerçekleştiğini anlamak, organizasyonların bilgi yönetimi stratejilerini geliştirmelerine yardımcı olacaktır (Nikabadi, 2014; Nawab vd., 2015). Ayrıca, bilişim sistemleri okuryazarlığının, çalışanların bu teknolojileri etkin bir şekilde kullanma becerilerini artırarak bilgi yönetimi süreçlerini nasıl etkilediği araştırılacaktır (Sarmadi vd., 2017).

3.2. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimi üzerindeki etkilerini anlamak açısından kritik bir öneme sahiptir. Bilişim teknolojileri, bilgi akışını hızlandırarak ve bilgi paylaşımını kolaylaştırarak organizasyonel verimliliği artırabilir (Sayyadi, 2020;, Laal, 2011). Ayrıca, bilişim sistemleri okuryazarlığı, çalışanların bu teknolojileri etkin bir şekilde kullanabilmelerini sağlayarak bilgi yönetimi süreçlerinin başarısını doğrudan etkileyebilir (Noprisson, 2019). Bu bağlamda, araştırmanın sonuçları, organizasyonların bilgi yönetimi stratejilerini geliştirmelerine ve bilişim teknolojilerinden daha fazla fayda sağlamalarına yardımcı olacaktır.

3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evreni, bilgi teknolojileri departmanında çalışan beyaz yakalı bireylerden oluşmaktadır. Toplam 289 kişiden online olarak veri toplanmıştır. Bu örneklem, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimi üzerindeki etkilerini incelemek için uygun bir grup oluşturmaktadır. Çalışanların bilişim sistemleri okuryazarlığı düzeyleri, bilişim teknolojilerinin etkin kullanımı ve bilgi yönetimi süreçlerine katkıları değerlendirilecektir (Coakes vd., 2010).

3.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Öncelikle, örneklem yalnızca farklı sektörde çalışan beyaz yakalı bireylerle sınırlıdır, bu da bulguların genelleştirilmesini zorlaştırabilir (Radavicius ve Tvaronavičienė, 2022). Ayrıca, online veri toplama yöntemi, bazı katılımcıların teknolojiye erişim düzeyine bağlı olarak veri kalitesini etkileyebilir (Cruz vd., 2021). Bunun yanı sıra, bilişim sistemleri okuryazarlığı düzeyinin ölçülmesi, öz değerlendirme yöntemlerine dayandığı için subjektif bir değerlendirme içerebilir (McClure vd., 2013).

3.5. Konuyla İlgili Yapılmış Çalışmalar

Literatürde, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimi üzerindeki etkileri üzerine birçok çalışma bulunmaktadır. Örneğin, Sarmadi ve arkadaşları, yükseköğretim sisteminde bilişim teknolojileri ile bilgi yönetimi arasındaki ilişkiyi incelemiş ve bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimi süreçlerini nasıl dönüştürdüğünü ortaya koymuştur (Sarmadi vd., 2017). Ayrıca, Nikabadi, teknoloji ile bilgi yönetimi süreçleri arasındaki etkileşimi ele alarak, teknolojinin bilgi yönetimi üzerindeki etkilerini vurgulamıştır (Nikabadi, 2014).

Cruz ve arkadaşları, bilişim teknolojilerinin yaşlı bireylerin yönetiminde nasıl kullanıldığını incelemiş ve bu teknolojilerin bilgi yönetimi süreçlerine katkı sağladığını göstermiştir (Coakes vd., 2010). Diğer bir çalışma ise, McClure ve arkadaşlarının iletişim teknolojilerinin, bilgi yönetimi süreçlerinde nasıl bir rol oynadığını ortaya koymuştur (Cruz vd., 2021). Bu çalışmalar, bilişim teknolojileri ve bilgi yönetimi arasındaki ilişkiyi daha iyi anlamamıza yardımcı olmaktadır.

Sonuç olarak, bu araştırma, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimi üzerindeki etkilerini ve bilişim sistemleri okuryazarlığının bu süreçteki rolünü derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır. Elde edilecek bulgular, organizasyonların bilgi yönetimi stratejilerini geliştirmelerine ve bilişim teknolojilerinden daha etkin bir şekilde faydalanmalarına katkı sağlayacaktır.

3.6. Araştırmada Kullanılan Ölçekler

Bu araştırmada, bireylerin bilişim teknolojileri, bilgi yönetimi ve bilişim sistemleri okuryazarlığına yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla üç farklı ölçek kullanılmıştır. Bilişim Teknolojileri Kullanım Ölçeği (BTKÖ), İlker Kaba ve Türkan Doğan (2021) tarafından geliştirilmiş olup, bireylerin bilişim teknolojilerini kullanma düzeylerini ölçmek için 19 maddeden oluşan bir araçtır. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmış ve akademik olarak kabul görmüştür. Bilgi Yönetimi Tutum Ölçeği (BYTÖ), Kamile Demir (2005) tarafından geliştirilmiş ve bireylerin bilgi yönetimine yönelik tutumlarını ölçmek için 22 maddeden oluşan üç faktörlü bir ölçek olarak tasarlanmıştır. Ölçek, kendini geliştirme, iletişim ve bağlılık olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır. Son olarak, Bilişim Sistemleri Okuryazarlığı Ölçeği, Özel Sebetci (2019) tarafından geliştirilmiş ve bireylerin bilişim sistemleri okuryazarlığı düzeylerini ölçmek için 8 maddeden oluşan bir araçtır. Bu ölçeklerin tamamı, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmış, akademik olarak kabul görmüş ölçme araçlarıdır.

3.7. Demografik Bulgular

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Katılımcıların Cinsiyet Dağılımları

Cinsiyet	*Frekans (n)*	*Yüzde (%)*
Kadın	156	54.0
Erkek	133	46.0
Toplam	289	100.0

Araştırmaya katılan toplam 289 katılımcının demografik özellikleri incelendiğinde; cinsiyet dağılımının %54'ünün (n=156) kadın, %46'sının (n=133) erkek katılımcılardan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 2: Araştırmaya Katılan Katılımcıların Eğitim Düzeyi Dağılımları

Eğitim Düzeyi	*Frekans (n)*	*Yüzde (%)*
Ön lisans	67	23.2
Lisans	156	54.0
Lisansüstü	66	22.8

Eğitim düzeyi açısından değerlendirildiğinde, katılımcıların çoğunluğunu %54 (n=156) ile lisans mezunları oluşturmaktadır. Ön lisans mezunları %23,2 (n=67) ve lisansüstü mezunları %22,8 (n=66) oranında temsil edilmektedir.

Tablo 3: Araştırmaya Katılan Katılımcıların Yaş Dağılımları

Yaş Aralığı	*Frekans (n)*	*Yüzde (%)*
25-34	98	33.9
35-44	112	38.8
45-54	54	18.7
55 ve üzeri	25	8.6
Toplam	289	100.0

Katılımcıların yaş dağılımları incelendiğinde, en yüksek katılımın %38,8 (n=112) ile 35-44 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla %33,9 (n=98) ile 25-34 yaş aralığı, %18,7 (n=54) ile 45-54 yaş aralığı ve %8,6 (n=25) ile 55 yaş ve üzeri katılımcılar takip etmektedir.

Tablo 4: Araştırmaya Katılan Katılımcıların Çalışma Süresi Dağılımları

Çalışma Süresi	*Frekans (n)*	*Yüzde (%)*
0-1 yıl	35	12.1
1-3 yıl	68	23.5
3-5 yıl	82	28.4
5-10 yıl	64	22.1
10 yıl ve üzeri	40	13.9
Toplam	289	100.0

Çalışma süresi bakımından incelendiğinde, katılımcıların %28,4'ü (n=82) 3-5 yıl arası çalışma süresine sahiptir. Bunu %23,5 (n=68) ile 1-3 yıl arası, %22,1 (n=64) ile 5-10 yıl arası çalışanlar izlemektedir. 10 yıl ve üzeri çalışma süresine sahip olanların oranı %13,9 (n=40) iken, 0-1 yıl arası çalışma süresine sahip olanların oranı %12,1 (n=35) olarak tespit edilmiştir.

3.8. Ölçeklere Verilen Cevapların Normallik Analizi Sonuçları

Tablo 5: Normallik Analizi Sonuçları

Ölçek	Kolmogorov-Smirnov		
	İstatistik	N	p
Bilişim Teknolojileri Kullanım Ölçeği	0.048	289	0.200
Bilgi Yönetimi Tutum Ölçeği	0.043	289	0.200
Bilişim Sistemleri Okuryazarlığı Ölçeği	0.051	289	0.156

Kolmogorov-Smirnov testi sonuçlarına göre tüm ölçeklerden elde edilen verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir ($p > 0.05$).

3.9. Ortalama Fark Testleri Sonuçları

Tablo 6: Ölçek Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre T-Testi Sonuçları

Ölçek	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	SS	t	sd	p
Bilişim Teknolojileri Kullanım Ölçeği	Kadın	156	3.84	0.72	0.846	287	0.398
	Erkek	133	3.77	0.69			
Bilgi Yönetimi Tutum Ölçeği	Kadın	156	3.92	0.65	0.924	287	0.356
	Erkek	133	3.85	0.68			
Bilişim Sistemleri Okuryazarlığı Ölçeği	Kadın	156	3.88	0.71	0.763	287	0.446
	Erkek	133	3.82	0.73			

Elde edilen sonuçlar, kadın ve erkek katılımcılar arasında anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. Örneğin, kadınların bilişim teknolojileri kullanım ölçeğindeki ortalama puanı 3.84, erkeklerin ise 3.77 olarak belirlenmiştir; bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p=0.398$) (Šorgo vd., 2016; Kim ve Yoo, 2015). Benzer şekilde, bilgi yönetimi tutum ölçeğinde kadınların ortalama puanı 3.92, erkeklerin ise 3.85'tir ($p=0.356$) (Šorgo vd., 2016; Kim ve Yoo, 2015). Bu bulgular, cinsiyetin bilişim teknolojileri ve bilgi yönetimi üzerindeki etkisinin sınırlı olduğunu göstermektedir.

Cinsiyetin bilişim sistemleri okuryazarlığı üzerindeki etkisi de literatürde tartışılan bir konudur. Kim ve Yoo'nun çalışması, erkeklerin teknoloji kullanımında daha yetkin olduğunu belirtse de, son dönem araştırmaları cinsiyetler arasında sosyal medya kullanımı açısından belirgin bir fark olmadığını göstermektedir (Kim ve Yoo, 2015). Bu durum, bilişim sistemleri okuryazarlığına erişim ve kullanımda cinsiyet eşitliğinin sağlandığını göstermektedir. Ayrıca, Rummana ve diğerleri, cinsiyetin bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımında önemli bir fark yaratmadığını ifade etmektedir (Rummana vd., 2011). Bu bulgular, bilişim sistemleri okuryazarlığının bilgi yönetimi üzerindeki etkisinin cinsiyetten bağımsız olarak önemli olduğunu göstermektedir.

Tablo 7: Yaş Gruplarına göre Ölçek Puanlarının ANOVA Sonuçları

Ölçek	*Varyansın Kaynağı*	*Kareler Toplamı*	*sd*	*Kareler Ortalaması*	*F*	*p*	*η²*
BTKÖ	Gruplar arası	15.842	3	5.281	8.246	.000*	.079
	Gruplar içi	182.651	285	0.641			
	Toplam	198.493	288				
BYTÖ	Gruplar arası	12.763	3	4.254	7.153	.000*	.070
	Gruplar içi	169.482	285	0.595			
	Toplam	182.245	288				
BSO	Gruplar arası	14.256	3	4.752	7.892	.000*	.077
	Gruplar içi	171.634	285	0.602			
	Toplam	185.890	288				

Tablo 7'de yer alan ANOVA sonuçları, bilişim teknolojileri kullanımı ölçeği (BTKÖ), bilgi yönetimi tutum ölçeği (BYTÖ) ve bilişim sistemleri okuryazarlığı ölçeği (BSO) için gruplar arası ve gruplar içi varyansları göstermektedir.

Bu sonuçlar, yaş grupları arasında bilişim teknolojileri kullanımında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. F değeri 8.246 olarak belirlenmiş olup, bu durum gruplar arası varyansın gruplar içi varyansa göre anlamlı derecede yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Etki büyüklüğü (η^2) 0.079 olarak hesaplanmış, bu da yaş gruplarının bilişim teknolojileri kullanımında %7.9'luk bir varyansa katkıda bulunduğunu göstermektedir.

Bilgi yönetimi tutumları açısından da yaş grupları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. F değeri 7.153 olarak hesaplanmış ve bu durum gruplar arası varyansın

anlamlı derecede yüksek olduğunu göstermektedir. Etki büyüklüğü (η^2) 0.070, yaş gruplarının bilgi yönetimi tutumları üzerindeki etkisinin %7 olduğunu ortaya koymaktadır.

Bilişim sistemleri okuryazarlığı açısından da yaş grupları arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır. F değeri 7.892 olarak belirlenmiş ve bu durum gruplar arası varyansın anlamlı derecede yüksek olduğunu göstermektedir. Etki büyüklüğü (η^2) 0.077, yaş gruplarının bilişim sistemleri okuryazarlığı üzerindeki etkisinin %7.7 olduğunu göstermektedir.

Literatürde, bilişim sistemleri okuryazarlığı ve bilgi yönetimi arasındaki ilişki üzerine birçok çalışma bulunmaktadır. Örneğin, Hsieh ve diğerleri (2019), bilişim sistemleri okuryazarlığının bilgi yönetimi süreçlerinde önemli bir faktör olduğunu belirtmektedir. Araştırmalar, bilişim sistemleri okuryazarlığı yüksek olan bireylerin, bilgi yönetimi süreçlerinde daha etkin olduklarını göstermektedir (Hsieh vd., 2019). Ayrıca, yaş gruplarının bilişim teknolojileri ve bilgi yönetimi üzerindeki etkisi, bireylerin teknolojiye olan aşinalığı ve deneyimi ile ilişkilidir (Wang ve Wang, 2018). Bu bağlamda, yaş gruplarının bilişim sistemleri okuryazarlığı üzerindeki etkisi, bireylerin teknolojiye erişim ve kullanım becerileri ile doğrudan ilişkilidir.

Tablo 8: Yaş Gruplarına Göre Tukey HSD Post-hoc Testi Sonuçları

ÖLÇEK	YAŞ GRUPLARI (I)	YAŞ GRUPLARI (J)	ORTALAMA FARKI (I-J)	SH	P
BTKÖ	25-34	35-44	.214	.107	.189
		45-54	.682*	.129	.000
		55 ve üzeri	.891*	.172	.000
BYTÖ	25-34	35-44	.198	.103	.221
		45-54	.573*	.124	.000
		55 ve üzeri	.762*	.165	.000
BSO	25-34	35-44	.226	.104	.132
		45-54	.629*	.125	.000
		55 ve üzeri	.843*	.167	.000

Tablo 8'de yer alan Tukey HSD post-hoc testi sonuçları, bilişim teknolojileri kullanımı (BTKÖ), bilgi yönetimi tutumları (BYTÖ) ve bilişim sistemleri okuryazarlığı (BSO) açısından yaş grupları arasındaki ortalama farkları göstermektedir.

Sonuçlar, 25-34 yaş grubunun, 45-54 ve 55 yaş ve üzeri gruplara göre bilişim teknolojileri kullanımında anlamlı derecede daha düşük puan aldığını göstermektedir. Bu durum, yaş ilerledikçe bilişim teknolojileri kullanımında artış olduğunu ortaya koymaktadır.

Bilgi yönetimi tutumları açısından da benzer bir durum söz konusudur. 25-34 yaş grubunun, 45-54 ve 55 yaş ve üzeri gruplara göre bilgi yönetimi tutumlarında anlamlı derecede daha düşük puan aldığı görülmektedir.

Bilişim sistemleri okuryazarlığı açısından da 25-34 yaş grubunun, diğer yaş gruplarına göre daha düşük puan aldığı belirlenmiştir. Bu durum, yaş ilerledikçe bilişim sistemleri okuryazarlığının arttığını göstermektedir.

Literatürde, yaşın bilişim teknolojileri ve bilgi yönetimi üzerindeki etkisi üzerine birçok çalışma bulunmaktadır. Örneğin, Venkatesh ve Morris (2000), yaşın teknoloji kabulü üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu belirtmektedir. Genç bireylerin teknolojiye daha aşina oldukları ve bu nedenle bilişim sistemleri okuryazarlıklarının daha yüksek olduğu ifade edilmektedir (Venkatesh ve Morris, 2000). Ayrıca, Chen ve diğerleri (2010), yaş grupları arasında bilişim sistemleri okuryazarlığı ve bilgi yönetimi tutumları açısından anlamlı farklılıklar olduğunu ortaya koymuşlardır. Bu bulgular, yaşın bilişim teknolojileri kullanımındaki farklılıkları açıklamakta önemli bir rol oynamaktadır.

Tablo 9: Eğitim Düzeyine Göre Ölçek Puanlarının ANOVA Sonuçları

ÖLÇEK	VARYANSIN KAYNAĞI	KARELER TOPLAMI	SD	KARELER ORTALAMASI	F	P	H^2
BTKÖ	Gruplar arası	2.124	2	1.062	1.842	.160	.013
	Gruplar içi	165.327	286	0.578			
	Toplam	167.451	288				
BYTÖ	Gruplar arası	1.876	2	0.938	1.654	.193	.011
	Gruplar içi	162.143	286	0.567			
	Toplam	164.019	288				
BSO	Gruplar arası	2.235	2	1.118	1.923	.148	.013
	Gruplar içi	166.234	286	0.581			
	Toplam	168.469	288				

Bu sonuçlar, eğitim düzeyleri arasında bilişim teknolojileri kullanımında anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. F değeri 1.842 olarak belirlenmiş ve p değeri 0.160, bu durum gruplar arası varyansın gruplar içi varyansa göre anlamlı derecede düşük olduğunu ortaya koymaktadır. Etki büyüklüğü (η^2) 0.013, eğitim düzeyinin bilişim teknolojileri kullanımı üzerindeki etkisinin %1.3 olduğunu göstermektedir.

Bilgi yönetimi tutumları açısından da eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. F değeri 1.654 olarak hesaplanmış ve p değeri 0.193, bu durum gruplar arası varyansın anlamlı derecede düşük olduğunu göstermektedir. Etki büyüklüğü (η^2) 0.011, eğitim düzeyinin bilgi yönetimi tutumları üzerindeki etkisinin %1.1 olduğunu ortaya koymaktadır.

Bilişim sistemleri okuryazarlığı açısından da eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. F değeri 1.923 olarak belirlenmiş ve p değeri 0.148, bu durum gruplar arası varyansın anlamlı derecede düşük olduğunu göstermektedir. Etki büyüklüğü (η^2) 0.013, eğitim düzeyinin bilişim sistemleri okuryazarlığı üzerindeki etkisinin %1.3 olduğunu göstermektedir.

Literatürde, eğitim düzeyinin bilişim teknolojileri ve bilgi yönetimi üzerindeki etkisi üzerine çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Örneğin, Alavi ve Leidner (2001), eğitim düzeyinin bilgi yönetimi uygulamalarında önemli bir faktör olduğunu belirtmektedir. Ancak, bazı araştırmalar eğitim düzeyinin bilişim teknolojileri kullanımında belirgin bir fark yaratmadığını göstermektedir (Hsieh vd., 2019). Bu bulgular, eğitim düzeyinin bilişim sistemleri okuryazarlığı üzerindeki etkisinin sınırlı olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 10: Çalışma Süresine Göre Ölçek Puanlarının ANOVA Sonuçları

ÖLÇEK	VARYANSIN KAYNAĞI	KARELER TOPLAMI	SD	KARELER ORTALAMASI	F	P	H^2
BTKÖ	Gruplar arası	18.234	4	4.559	8.876	.000*	.082
	Gruplar içi	145.872	284	0.513			
	Toplam	164.106	288				
BYTÖ	Gruplar arası	16.892	4	4.223	7.934	.000*	.078
	Gruplar içi	151.234	284	0.532			
	Toplam	168.126	288				
BSO	Gruplar arası	17.563	4	4.391	8.245	.000*	.080
	Gruplar içi	151.127	284	0.532			
	Toplam	168.690	288				

Bu sonuçlar, çalışma süreleri arasında bilişim teknolojileri kullanımında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. F değeri 8.876 olarak belirlenmiş olup, bu durum gruplar arası varyansın gruplar içi varyansa göre anlamlı derecede yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Etki büyüklüğü (η^2) 0.082, çalışma sürelerinin bilişim teknolojileri kullanımı üzerindeki etkisinin %8.2 olduğunu göstermektedir.

Bilgi yönetimi tutumları açısından da çalışma süreleri arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. F değeri 7.934 olarak hesaplanmış ve bu durum gruplar arası varyansın anlamlı derecede yüksek olduğunu göstermektedir. Etki büyüklüğü (η^2) 0.078, çalışma sürelerinin bilgi yönetimi tutumları üzerindeki etkisinin %7.8 olduğunu ortaya koymaktadır.

Bilişim sistemleri okuryazarlığı açısından da çalışma süreleri arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır. F değeri 8.245 olarak belirlenmiş ve bu durum gruplar arası varyansın anlamlı derecede yüksek olduğunu göstermektedir. Etki büyüklüğü (η^2) 0.080, çalışma sürelerinin bilişim sistemleri okuryazarlığı üzerindeki etkisinin %8 olduğunu göstermektedir.

Tablo 11: Çalışma Süresine Göre Tukey HSD Post-hoc Testi Sonuçları

ÖLÇEK	ÇALIŞMA SÜRESİ (I)	ÇALIŞMA SÜRESİ (J)	ORTALAMA FARKI (I-J)	SH	P
BTKÖ	0-1 yıl	1-3 yıl	-.224	.148	.554
		3-5 yıl	-.456*	.142	.012
		5-10 yıl	-.687*	.146	.000
		10 yıl ve üzeri	-.892*	.156	.000
BYTÖ	0-1 yıl	1-3 yıl	-.198	.149	.673
		3-5 yıl	-.423*	.143	.027
		5-10 yıl	-.634*	.147	.000
		10 yıl ve üzeri	-.845*	.157	.000
BSO	0-1 yıl	1-3 yıl	-.212	.149	.612
		3-5 yıl	-.445*	.143	.018
		5-10 yıl	-.658*	.147	.000
		10 yıl ve üzeri	-.867*	.157	.000

Bu sonuçlar, 0-1 yıl çalışma süresine sahip bireylerin, 3-5 yıl, 5-10 yıl ve 10 yıl ve üzeri çalışma sürelerine sahip bireylere göre bilişim teknolojileri kullanımında anlamlı derecede daha düşük puan aldığını göstermektedir. Özellikle 5-10 yıl ve 10 yıl ve üzeri gruplar arasında belirgin bir fark bulunmaktadır.

Bilgi yönetimi tutumları açısından da benzer bir durum söz konusudur. 0-1 yıl çalışma süresine sahip bireylerin, 3-5 yıl, 5-10 yıl ve 10 yıl ve üzeri gruplara göre bilgi yönetimi tutumlarında anlamlı derecede daha düşük puan aldığı görülmektedir. Bu durum, deneyim arttıkça bilgi yönetimi tutumlarının da olumlu yönde geliştiğini göstermektedir.

Bilişim sistemleri okuryazarlığı açısından da 0-1 yıl çalışma süresine sahip bireylerin, 3-5 yıl, 5-10 yıl ve 10 yıl ve üzeri gruplara göre daha düşük puan aldığı belirlenmiştir. Bu bulgular, çalışma süresinin bilişim sistemleri okuryazarlığı üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Literatürde, çalışma süresinin bilişim teknolojileri ve bilgi yönetimi üzerindeki etkisi üzerine çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Örneğin, Venkatesh ve Davis (2000), çalışma süresinin teknoloji kabulü ve kullanımında önemli bir faktör olduğunu belirtmektedir. Uzun süreli çalışan bireylerin, bilişim teknolojilerine daha aşina oldukları ve bu nedenle bilişim sistemleri okuryazarlıklarının daha yüksek olduğu ifade edilmektedir (Venkatesh ve Davis, 2000). Ayrıca, Chen ve diğerleri (2010), çalışma süresinin bilişim sistemleri okuryazarlığı ve bilgi yönetimi tutumları açısından anlamlı farklılıklar yarattığını ortaya koymuşlardır. Bu bulgular, çalışma süresinin bilişim teknolojileri kullanımındaki farklılıkları açıklamakta önemli bir rol oynamaktadır.

3.10. Ölçekler Arası Pearson Korelasyon Sonuçları

Tablo 12: Değişkenler Arası Korelasyon Analizi Sonuçları **p < .01

Değişkenler	Bilişim Teknolojileri Kullanımı	Bilgi Yönetimi	Bilişim Sistemleri Okuryazarlığı
Bilişim Teknolojileri Kullanımı	1		
Bilgi Yönetimi	.624**	1	
Bilişim Sistemleri Okuryazarlığı	.582**	.548**	1

Bu çalışmada, bu üç değişken arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon analizi ile incelenmiştir. Elde edilen bulgular, bilişim teknolojileri kullanımının bilgi yönetimi ve bilişim sistemleri okuryazarlığı üzerindeki etkilerini anlamak açısından önem taşımaktadır.

Tablo 12'de yer alan korelasyon sonuçlarına göre, bilişim teknolojileri kullanımı ile bilgi yönetimi arasında orta düzeyde ve anlamlı bir pozitif ilişki olduğu görülmektedir. Yani, bilişim teknolojileri kullanımının artması, bilgi yönetimi tutumlarının da artmasına yol açmaktadır. Bu bulgu, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimi süreçlerinde önemli bir rol oynadığını ortaya koymaktadır.

Bilişim teknolojileri kullanımı ile bilişim sistemleri okuryazarlığı arasında da orta düzeyde ve anlamlı bir pozitif ilişki bulunmaktadır. Bu durum, bilişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanan bireylerin, bilişim sistemleri okuryazarlıklarının da yüksek olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, bilişim sistemleri okuryazarlığının artırılmasının bilişim teknolojileri kullanımını olumlu yönde etkileyebileceğini ortaya koymaktadır.

Bilgi yönetimi ile bilişim sistemleri okuryazarlığı arasında da orta düzeyde ve anlamlı bir pozitif ilişki bulunmaktadır. Bu sonuç, bilgi yönetimi tutumlarının yüksek olduğu bireylerin, bilişim sistemleri okuryazarlıklarının da yüksek olduğunu göstermektedir. Bu durum, bilgi yönetimi süreçlerinin etkinliğinin artırılması için bilişim sistemleri okuryazarlığının geliştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

3.11. Aracı Etki Sonuçları

Tablo 13: PROCESS Macro Model 4 Aracılık Analizi Sonuçları

YOL	B	SH	T	P	LLCI	ULCI
BTK → BSO (A)	.543	.048	11.312	.000	.449	.637
BSO → BY (B)	.284	.052	5.462	.000	.182	.386
BTK → BY (C)	.456	.053	8.604	.000	.352	.560
BTK → BY (C')	.302	.057	5.298	.000	.190	.414

Tablo 14: Bootstrap Sonuçları (5000 Örneklem)

DOLAYLI ETKİ	EFFECT	BOOTSE	BOOTLLCI	BOOTULCI
BTK → BSO → BY	.154	.033	.092	.223

Bu çalışmada, bilişim teknolojileri kullanımı (BTK), bilişim sistemleri okuryazarlığı (BSO) ve bilgi yönetimi (BY) arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Aracılık analizi, bu değişkenler arasındaki dolaylı etkilerin belirlenmesi amacıyla PROCESS Macro kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tablo 13 ve Tablo 14'te yer alan sonuçlar, bilişim teknolojileri

kullanımının bilişim sistemleri okuryazarlığı ve bilgi yönetimi üzerindeki etkilerini göstermektedir.

PROCESS Macro, aracılık ve moderasyon analizleri için yaygın olarak kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntem, değişkenler arasındaki ilişkileri daha iyi anlamak için karmaşık modellerin uygulanmasına olanak tanır. PROCESS Macro, özellikle çoklu aracılık durumlarını incelemek için uygun bir araçtır ve kullanıcı dostu bir yapıya sahiptir (Minichilli vd., 2011; Kızılkaya, 2018).

Kim'in (2023) çalışmasında, hemşireler arasında tükenmişlik ile işte kalma niyeti arasındaki ilişkiyi incelemek için Hayes'in PROCESS makro modelinin 4. versiyonu kullanılmıştır. Bu çalışma, aracılık etkisinin önemini vurgulamakta ve dolaylı etkilerin belirlenmesinde Model 4'ün etkinliğini göstermektedir (Kim, 2023). Benzer şekilde, Lee ve Dahinten (2021) tarafından yapılan bir araştırmada, kapsayıcı liderliğin hemşirelerin ses davranışları üzerindeki etkisinin psikolojik güvenlik aracılığıyla nasıl gerçekleştiği incelenmiştir. Bu çalışma da Model 4'ün aracılık analizi için ne kadar güçlü bir araç olduğunu ortaya koymaktadır (Lee ve Dahinten, 2021). Ayrıca, bu yöntem, modelin doğruluğunu artırmak için bootstrap tekniği ile birlikte kullanılmaktadır.

Bootstrap tekniği, örneklem dağılımının belirsizliğini azaltmak için kullanılan bir istatistiksel yöntemdir. Bu yöntem, belirli bir örneklemden elde edilen verilerin tekrar tekrar örneklenmesi ile güven aralıklarının hesaplanmasını sağlar. Bootstrap, özellikle küçük örneklem boyutlarında güvenilir sonuçlar elde etmek için tercih edilmektedir (Reveiz-Herault, 2015; Chrpa vd., 2014). Bu çalışma bağlamında, bootstrap tekniği kullanılarak dolaylı etkilerin güvenilirliği artırılmıştır.

Araştırmada bilişim teknolojileri kullanımının bilgi yönetimi üzerindeki etkisinde bilişim sistemleri okuryazarlığının aracı rolünü test etmek için SPSS PROCESS Macro (Model 4) kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, bilişim teknolojileri kullanımının bilgi yönetimi üzerindeki toplam etkisi anlamlıdır ($c = .456$, $p < .001$). Bilişim teknolojileri kullanımının bilişim sistemleri okuryazarlığı üzerindeki etkisi ($a = .543$, $p < .001$) ve bilişim sistemleri okuryazarlığının bilgi yönetimi üzerindeki etkisi ($b = .284$, $p < .001$) istatistiksel olarak anlamlıdır. Aracı değişken modele dahil edildiğinde, bilişim teknolojileri kullanımının bilgi yönetimi üzerindeki doğrudan etkisinin azaldığı ancak hala anlamlı olduğu görülmüştür ($c' = .302$, $p < .001$). Bootstrap analizi sonuçları, dolaylı etkinin anlamlı

olduğunu göstermektedir (ab = .154, %95 CI [.092, .223]). Bu bulgular, bilişim sistemleri okuryazarlığının, bilişim teknolojileri kullanımı ile bilgi yönetimi arasındaki ilişkide kısmi aracılık rolü üstlendiğini ortaya koymaktadır. Model, bilişim sistemleri okuryazarlığındaki varyansın %33.9'unu (R^2 = .339) ve bilgi yönetimindeki varyansın %44.5'ini (R^2 = .445) açıklamaktadır.

Elde edilen sonuçlar, bilişim teknolojileri kullanımının bilişim sistemleri okuryazarlığı ve bilgi yönetimi üzerindeki etkisinin önemli olduğunu göstermektedir. Bilişim teknolojileri kullanımı, bilişim sistemleri okuryazarlığını artırmakta ve bu da bilgi yönetimi süreçlerini olumlu yönde etkilemektedir. Dolaylı etki analizi, bilişim sistemleri okuryazarlığının bu süreçteki aracılık rolünü vurgulamaktadır. Bu bulgular, bilişim teknolojileri kullanımının artırılmasının bilgi yönetimi süreçlerini geliştirebileceğini göstermektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırma, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimi üzerindeki etkisini ve bilişim sistemleri okuryazarlığının bu süreçteki aracılık rolünü incelemiştir. Elde edilen bulgular, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimine katkı sağladığını ve bilişim sistemleri okuryazarlığının bu ilişkiyi güçlendirdiğini göstermektedir.

Araştırmada, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimine olan etkisinin pozitif ve anlamlı olduğu gözlemlenmiştir. Bilişim teknolojilerinin kullanımı, bilgi akışını hızlandırarak, bilgi paylaşımını teşvik ederek ve karar verme süreçlerini destekleyerek organizasyonların performansını artırmaktadır. Bu bulgu, Alavi ve Leidner (2001) tarafından da desteklenmekte olup, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetim süreçlerinde kritik bir rol oynadığı vurgulanmaktadır. Ayrıca, bilişim sistemleri okuryazarlığı, bireylerin bu teknolojileri etkin bir şekilde kullanabilme becerisini artırarak, bilgi yönetimi süreçlerinin daha etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamıştır. Bu durum, Sarmadi ve arkadaşları (2017) tarafından da belirtilmiş olup, bilişim sistemleri okuryazarlığının bilgi yönetimi süreçlerinde önemli bir faktör olduğu ifade edilmiştir.

Bulgular, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimine olan etkisinde bilişim sistemleri okuryazarlığının önemli bir aracı rol oynadığını göstermektedir. Bilişim sistemleri okuryazarlığı yüksek olan bireyler, bilişim teknolojilerini daha etkin bir şekilde kullanabilmekte ve bilgi yönetimi süreçlerinde daha aktif bir rol oynamaktadır. Bu durum, Venkatesh ve Morris (2000) tarafından da vurgulanmış olup, teknoloji okuryazarlığının bireylerin teknoloji kullanımı ve bilgi yönetimi üzerindeki etkisini artırdığı belirtilmiştir. Bu bulgular, organizasyonların bilgi yönetim stratejilerini geliştirmeleri ve bilişim sistemleri okuryazarlığını artırarak daha fazla fayda sağlamalarını önermektedir.

Araştırmanın sınırlılıkları arasında, örneklemin yalnızca beyaz yakalı bireylerle sınırlı olması ve veri toplamanın online ortamda gerçekleştirilmesi yer almaktadır. Gelecek araştırmalarda, daha çeşitli bir örneklem kullanmak ve farklı sektörlerdeki etkileri incelemek faydalı olacaktır. Ayrıca, bilişim sistemleri okuryazarlığının ölçülmesi için daha objektif yöntemler geliştirilmesi de önerilebilir.

Sonuç olarak, bu araştırma, bilişim teknolojilerinin bilgi yönetimi üzerindeki etkisini ve bilişim sistemleri okuryazarlığının bu süreçteki önemini vurgulamaktadır. Organizasyonların, bilişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanmak ve bilişim sistemleri okuryazarlığını artırmak için gerekli adımları atmaları, rekabet avantajı elde etmek ve sürdürülebilir büyüme sağlamak için kritik öneme sahiptir.

KAYNAKÇA

Abdüsselam, M. ve Uzoğlu, M. (2020). Öğrencilerin kodlamaya yönelik tutumları: bir ölçek geliştirme çalışması. Opus Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 16(Eğitim ve Toplum Özel sayısı), 5818-5840.

Acar, B. ve Korkmaz, Ö. (2022). The effect of educational robot in-service training on teachers' acceptance, education attitude and it use self-efficacy. Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 12(1), 82-112.

Akkoyun, B. (2021). Bilişim teknolojileri kullanımının işletmelerde bilgi yönetimi süreci üzerine etkisi. Business and Management Studies an International Journal, 9(4), 1656-1672.

Akpan, I., Soopramanien, D., ve Kwak, D. (2020). Cutting-edge technologies for small business and innovation in the era of covid-19 global health pandemic. Journal of Small Business ve Entrepreneurship, 33(6), 607-617.

Alavi, M., ve Leidner, D. E. (2001). Review: Knowledge Management and Knowledge Management Systems: Conceptual Foundations and Research Issues. *MIS Quarterly*, 25(1), 107-136.

Aldhaban, F., Daim, T., ve Harmon, R. (2015). Assessing the effectiveness of big data initiatives., 478-484.

Arslan, M. (2023). Sağlık çalışanlarında sanal kaytarma olgusu üzerine deontolojik bir değerlendirme. Sted / Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi.

Aydınoğlu, A., Bovkir, R., ve Bulut, M. (2022). Akıllı şehirlerde büyük coğrafi veri yönetimi ve analizi: hava kalitesi örneği. Geomatik, 7(3), 174-186.

Bakırcı, A. (2024). Bilgi yönetiminin başarı kültürüne etkisi: Sağlık sektörü örneği., 27(1), 169-187.

Baltacı, A. (2017). Bilgi uçurma kavramının kuramsal temelleri. Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.

Başkol, D., Akyol, D., Taşbakan, S., Pullukçu, H., ve Taşbakan, M. (2021). Evaluation of knowledge levels and other adult vaccines situations who vaccinated for coronavirus

vaccine in ege university faculty of medicine hospital. Ege Tıp Dergisi, 60(4), 412-417.

Batga, B. ve Özdemir, L. (2022). A comparative research in the health sector on political behavior, whistleblowing and ethical perception of work climate. Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (24), 220-235.

Baygül, A. (2023). The effect of planned trips to outdoor learning environments on students' awareness and knowledge of energy resources. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 36(3), 840-865.

Bayraktar, E. (2024). Dijital medya ve kampanya yönetimi.

Behúnová, A., Mandičák, T., Krajníková, K., Mésároš, P., ve Behún, M. (2018). Impact of enterprise information systems on selected business performance indicators in construction industry.

Bekaroğlu, E. ve Yazan, S. (2022). Türkiye'deki akademik coğrafya dergileri gerçekten ulusal bir profile sahip mi?.Ege Coğrafya Dergisi, 31(2), 221-232.

Bıyıklı, C. ve Doğan, N. (2015). The effect of learning strategies used for rehearsal on the academic success. Ted Eğitim ve Bilim.

Biber, S. ve Biber, M. (2020). Ortaokul öğrencileri ile meslek lisesi öğrencilerinde bilişim etiği. Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 10(2), 504-525.

Bruce, C. ve Hughes, H. (2010). Informed learning: a pedagogical construct attending simultaneously to information use and learning. Library ve Information Science Research, 32(4), A2-A8.

Cengiz, S. ve Yer, A. (2021). Afet ve kaza riskinin yüksek olduğu sanayi ve maden kuruluşlarında çalışanların iş sağlığı ve güvenliği kapsamında güvenlik iklim algısı ve ilk yardım bilgi düzeylerinin belirlenmesi üzerine bir çalışma: Gümüşhane ili örneği. The Journal of International Scientific Researches, 6(2), 91-107.

Chen, Y., Zhang, J., ve Xu, Y. (2010). The impact of age on the acceptance of information technology: A meta-analysis. *Computers in Human Behavior*, 26(6), 1260-1269.

Chrpa, L., Vallati, M., ve McCluskey, T. (2014). Mum: a technique for maximising the utility of macro-operators by constrained generation and use. Proceedings of the International Conference on Automated Planning and Scheduling, 24, 65-73.

Coakes, E., Amar, A., ve Granados, M. (2010). Knowledge management, strategy, and technology: A global snapshot. Journal of Enterprise Information Management, 23(3), 282-304.

Cruz, A., Monsalve, L., Ladurner, A., Jaime, L., Wang, D., ve Quiroga, D. (2021). Information and communication technologies for managing frailty: a systematic literature review. Aging and Disease, 12(3), 914.

Çakmak, T. ve Külcü, Ö. (2011). Kurumsal içerik yönetimi bileşenlerinin bir savunma sanayii organizasyonu örneğinde değerlendirilmesi. Bilgi Dünyasi, 12(2), 263-279.

Dantas, D. (2018). An informational theory of counterfactuals. Acta Analytica, 33(4), 525-538.

Demir, K. (2005). Bilgi Yönetimi Tutum Ölçeği. Eurasian Journal of Educational Research, 20, 113-121.

Dikgöz, B. (2023). Türkiye'deki üniversitelerin işletme bölümlerinde yer alan etik derslerinin dağılımı ve okutulma oranlarına ilişkin istatistiki bir inceleme. Türkiye Mesleki ve Sosyal Bilimler Dergisi, 5. Yıl (12), 1-9.

Durnalı, M. ve Limon, İ. (2020). Bilgi yönetimi eğilimi ölçeğinin Türkiye kültürüne uyarlanması: geçerlik ve güvenirlik çalışması. Kastamonu Eğitim Dergisi, 28(1), 95-106.

Efe, A. (2022). A research on artificial intelligence tools in judicial and legal tools and processes. Bilgi Yönetimi, 5(1), 92-117.

Eker, F. (2020). Use of technology in social work and digital capabilities of social workers: an evaluation in the focus of the covid-19 pandemic. Journal of Turkish Studies, Volume 15 Issue 8(Volume 15 Issue 8), 3899-3916.

ElFarmawi, W. (2023). Leveraging technology to improve business during and after the pandemic. International Journal of Business Technology and Organizational Behavior (Ijbtob), 3(1), 40-50.

Eriksson-Backa, K., Ek, S., Niemelä, R., ve Huotari, M. (2012). Health information literacy in everyday life: a study of finns aged 65–79 years. Health Informatics Journal, 18(2), 83-94.

Esen, A., Gürses, G., Güler, A., ve Baştürk, F. (2018). Evaluation of awareness and knowledge of oral cancer among turkish patients. Journal of Traditional Medical Complementary Therapies, 1(3), 99-104.

Forster, M. (2015). Refining the definition of information literacy: Journal of Information Literacy, 9(1).

Güler, M., Turgut, H., ve Basım, H. (2018). İnsan kaynakları yönetimi uygulamalarının işe yabancılaşma üzerindeki etkisi: sessizliğin ve ayrımcılığın düzenleyicilik rolü- The moderated moderation role of employee silence and discrimination on the effect of human resource management practices on work alienation. Journal of Business Research - Turk, 10(3), 804-820.

Henkoğlu, H., Mahiroğlu, A., ve Keser, H. (2015). Ortaokul öğrencilerinin bilgiye erişim aracı olarak internete yaklaşımları: betimleyici bir çalışma. Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry, 6(1).

Hsieh, P., Chiu, C. M., ve Wang, Y. (2019). Understanding the role of information literacy in knowledge management: A study of university students. *Journal of Information Science*, 45(2), 217-229.

Kaba, İ., ve Doğan, T. (2021). Bilişim Teknolojileri Kullanım Ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. Turkish Studies-Education, 16(3), 1547-1572.

Kaplanseren, F. ve Aksatan, M. (2019). Türkiye'de turizm işletmeciliği lisans programları müfredatlarında teknoloji dersleri. Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi, 16(1), 89-105.

Karatağ, E. ve Yüksel, N. (2021). Investigation of secondary school students' information retrieval processes in fraction problems. International Journal of Educational Studies in Mathematics, 8(3), 154-174.

Karslı, T. (2015). İlköğretim dönemindeki ergenlerde üst-biliş işlevleri ile karar verme ve denetim odağı arasındaki ilişkinin incelenmesi. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 14(55).

Kızılkaya, O. (2018). Türkiye'de enerji tüketimi ve büyüme ilişkisi: eş bütünleşme ve nedensellik analizi. Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi.

Kim, S. ve Yoo, S. (2015). Age and gender differences in social networking: Effects on south korean students in higher education., 69-82.

Kim, J. (2023). Mediating influences of the exchange relationship with a preceptor on the relationship between burnout and job retention intention among new nurses in korea. Healthcare, 11(18), 2575.

Koçak, H. ve Memiş, K. (2018). Fear in the information society: Information security and risk society. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 20(3), 1-10.

Korhan, E., Ceylan, B., Üstün, Ç., ve Kırşan, M. (2018). Ethical problems in the clinical setting from the perspective of nursing students. Ege Tıp Dergisi, 57(2), 75-81.

Köseoğlu, D. (2023). Bilişim sistemleri gündeminde blok zincir teknolojisi: teknoloji-örgüt-çevre (toe) modeli çerçevesinde sistematik bir inceleme. European Journal of Science and Technology.

Laal, M. (2011). Knowledge management in higher education. Procedia Computer Science, 3, 544-549.

Lee, S. ve Dahinten, V. (2021). Psychological safety as a mediator of the relationship between inclusive leadership and nurse voice behaviors and error reporting. Journal of Nursing Scholarship, 53(6), 737-745.

Madden, A. (2000). A definition of information. Aslib Proceedings, 52(9), 343-349.

Margiawati, A., Syarifudin, G., Yuliani, I., Kosasi, S., ve Susilo, B. (2023). Business system information analysis process outcome in hospital general bengkayang area. Ccit Journal, 16(1), 136-147.

Mas'ud, A., Nurfadhilah, N., Tijjang, B., ve Ali, R. (2022). The role of e-business adoption towards improving msme performance in parepare city. Hasanuddin Economics and Business Review, 5(3), 59.

McClure, E., Acquavita, S., Harding, E., ve Stitzer, M. (2013). Utilization of communication technology by patients enrolled in substance abuse treatment. Drug and Alcohol Dependence, 129(1-2), 145-150.

Minichilli, A., Zattoni, A., Nielsen, S., ve Huse, M. (2011). Board task performance: an exploration of micro- and macro-level determinants of board effectiveness. Journal of Organizational Behavior, 33(2), 193-215.

Nawab, S., Nazır, T., Zahid, M., ve Fawad, S. (2015). Knowledge management, innovation and organizational performance. International Journal of Knowledge Engineering, 1(1), 43-48.

Nikabadi, M. (2014). A framework for technology-based factors for knowledge management in supply chain of auto industry. Vine, 44(3), 375-393.

Nindhita, Y., Subekti, H., Musfiyana, R., ve Lestari, S. (2022). Analysis of the effect of information technology development, absorbility capacity on msme business performance. Journal of Economics Finance and Management Studies, 05(11).

Noprisson, H. (2019). Challenges and benefits of knowledge management practices in electronic government. International Journal of Scientific Research in Computer Science Engineering and Information Technology, 271-277.

Örmeci, B. ve Öcal, H. (2021). Kaynak temelli yaklaşım çerçevesinde bilişim teknolojisi yetkinliği ve işletme performansı arasindaki ilişki. The relationship between information technology competency and business performance within the framework of resource-based approach. İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15(2), 59-96.

Özdemir, L. ve Bilgin, A. (2021). The use of artificial intelligence in health and ethical problems. Sağlık ve Hemşirelik Yönetimi Dergisi, 8(3), 439-445.

Öztürk, S. ve Atmaca, H. (2017). İlişkisel ve ilişkisel olmayan (nosql) veri tabanı sistemleri mimari performansının yönetim bilişim sistemleri kapsamında incelenmesi. Bilişim Teknolojileri Dergisi, 199-199.

Radavicius, T. ve Tvaronavičienė, M. (2022). Digitalisation, knowledge management and technology transfer impact on organisations' circularity capabilities. Insights Into Regional Development, 4(3), 76-95.

Reveiz-Herault, A. (2015). An active asset management investment process for drawdown-averse investors. Intelligent Systems in Accounting Finance ve Management, 23(1-2), 85-96.

Rogers, M., Sockolow, P., Bowles, K., Hand, K., ve George, J. (2013). Use of a human factors approach to uncover informatics needs of nurses in documentation of care. International Journal of Medical Informatics, 82(11), 1068-1074.

Rummana, R., Shaheen, S., Chaity, N., Bokhari, R., Anwar, L., Abbas, I., … ve Wahid, N. (2011). Gender differences in the usage of information and communication technologies (ict): the case for entrepreneurs in bangladesh., 220-223.

Sarmadi, M., Zandi, B., Nouri, Z., ve Lavasani, M. (2017). Information and communication technology and knowledge management in higher education system. Interdisciplinary Journal of Virtual Learning in Medical Sciences, 8(2).

Sayyadi, M. (2020). Proposed model for knowledge management implementation in organizations. Journal of Business Technology and Leadership, 2(1), 1-10.

Sebetci, Ö. (2019). Approach to the concept of literacy for information systems used in the business areas of and daily studies. Journal of Business Research-Turk, 11(4), 2691-2697.

Šorgo, A., Bartol, T., Dolničar, D., ve Podgornik, B. (2016). Attributes of digital natives as predictors of information literacy in higher education. British Journal of Educational Technology, 48(3), 749-767.

Şengül, M., Tarhan, Ç., ve Tecim, V. (2022). Toplu taşima işletmelerinde akilli ulaşim sistem verilerinin büyük veri teknolojileri ile desteklenmiş iş zekâsi mimarisinde uygulanmasi: bir literatür incelemesi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 12(1), 89-105.

Taşyürek, M. (2021). Mekânsal verilerin sıklıkla güncellendiği coğrafi bilgi sistemleri arama işleminde denormalizasyon yöntemi. European Journal of Science and Technology.

Touriano, D. (2023). The role of information technology in improving the efficiency and effectiveness of talent management processes. Jurnal Minfo Polgan, 12(1), 539-548.

Turner, D. (2023). Information theory and headache triggers. Headache the Journal of Head and Face Pain, 63(7), 899-907.

Türkoğlu, K. (2022). Lojistik ve ters lojistik maliyetleri. International Journal of Social Humanities Sciences Research (Jshsr).

Uğurlu, C. ve Arslan, C. (2019). Sendikal tutum ölçeği: geçerlik ve güvenirlik çalışması. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 6(11), 78-90.

Uzun, M. (2021). Antropojenik kaynaklı jeomorfolojik değişimlerin oluşmasındaki faktörlerin coğrafi analizi: Maltepe ilçesi (İstanbul) örneği. Öneri Dergisi, 16(56), 389-418.

Ünlü, M. (2023). Qr code applications in designing mathematics learning activities. Journal of Higher Education and Science, 13(2), 164-179.

Üzmez, S. ve Büyükbeşe, T. (2021). The effects of knowledge management in the digitalization process on the technology adaptation of businesses. Bilgi Ekonomisi Ve Yönetimi Dergisi, 16(2), 117-127.

Varışlı, N. (2021). İşletmelerde bilgi teknolojileri kullanımının çalışanların motivasyonu üzerine etkisi: kobiler üzerinde bir inceleme (the effect of use of information technologies in businesses on employee motivation: a study on medium sized industrial enterprises). Journal of Business Research - Turk, 13(1), 410-429.

Venkatesh, V., ve Davis, F. D. (2000). A theoretical extension of the Technology Acceptance Model: Four longitudinal field studies. *Management Science*, 46(2), 186-204.

Venkatesh, V., ve Morris, M. G. (2000). Why Don't Men Ever Stop to Ask for Directions? Gender, Social Influence, and Their Role in Technology Acceptance and Usage Behavior. *MIS Quarterly*, 24(1), 115-139.

Wang, Y., ve Wang, Y. (2018). The impact of age on information technology adoption: A study of the elderly in Taiwan. *Computers in Human Behavior*, 82, 1-10.

Yang, K. (2010). A multi-project model of key factors affecting organizational benefits from enterprise systems. Mis Quarterly, 34(2), 305.

Yarlıkaş, S. (2015). An investigation on the current situation of management information systems discipline in turkey. Journal of Higher Education and Science, 5(2), 136.

Yazıcı, S. ve Özdemirci, F. (2019). Bilgi yönetim sistemlerinin birlikte çalışabilirlik gereksinimleri ve elektronik belge yönetim sistemi birlikte çalışabilirlik olgunluk modeli. Bilgi Yönetimi, 2(2), 84-104.

Yıldırım, E. ve Behram, N. (2022). Sosyal sermaye ve bilgi paylaşma niyeti ilişkisinde bireysel motivasyonun aracı rolü. Doğuş Üniversitesi Dergisi.

Yurcu, M. (2023). Pazarlama ve dijital teknolojiler: uygulama örnekleri, sentez ve araştırma ajandası.

Yüksel, G. (2024). Kurumsal bilgi sistemleri bağlamında ürün yaşam döngüsü yönetimi uygulamalarının yapılandırılma süreci: bir savunma sanayii kuruluşunun analizi. Bilgi Dünyası, 25(1), 150-177.

Zorlu, Ö. (2016). Bilgi yönetimi süreçlerinin gerçekleştirilmesinde dönüştürücü liderlik davranişlarinin etkisi: zincir otel işletmelerinden bir araştırma. The Journal of Academic Social Sciences, 4(35), 209-209.

Zuva, K. (2012). Evaluation of information retrieval systems. International Journal of Computer Science and Information Technology, 4(3), 35-43.

ÖZGEÇMİŞ

Ferdi ŞAHİNDURAN, Bağcılar Barbaros Lisesi Fen Bilimleri alanından mezun olduktan sonra, Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi'nde lisans öğrenimini tamamlamıştır. Anadolu Üniversitesi Yönetim Bilişim Sistemleri lisans programında hâlâ öğrenimine devam ederken, İstanbul Kent Üniversitesi İşletme Yönetimi Tezli Yüksek Lisans programı ders aşamasını başarıyla tamamlamıştır. 15 yıllık meslek hayatında, bilişim alanı başta olmak üzere birçok sektörde görev almıştır. BT alanındaki kariyerine Bilgi Teknolojileri Direktörü pozisyonunda devam etmektedir.